

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAN: EGÉSZ ÉVRE 26—, FÉLÉVRE 14—, NEGYEDÉVRE 7—, EGY-
HÓRA 2-40. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉKŰZ NAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÖL-
FÖLDRE 6 KÉTSZERESÉ — MEGJELENIK HÉTFO KIVÉTELEVEL, MINDEN NAP,
KIADJA: A VEGEDŐS ÉS SÁNDOR (RODALMO ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG)

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM
19-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 23-32.

A városi közgyűlés hosszú vita után vállalatba adta a műszaki vélemények alapján az uszodabővítés munkáit

Három évre meghosszabbítják Kardoss Gézával a színházi szerződést — Nyolc órás tanácskozáson tárgyalta le a hatalmas tárgysorozatot a közgyűlés

Hosszu szünet után kedden tartott ismét közgyűlést Debrecen város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlést a korai órák miatt nagyon gyenge érdeklődés előzte meg, pedig az egységspárt jobboldala nagy erővel készülődött a közgyűlésre s már a korai reggeli órákban dolgoztak az előutárok, hogy a műszaki közegek és a polgármester véleményével szemben keresztül vigyék akarataikat az uszodaépítés munkáinak vállalatba adása tárgyában. A mozgalmat párttáborozati erővel támogatták alá, hogy a vállalatot az ő jelöltjük kapja meg. Ugyancsak ilyen felkészültség és előkészülettel vonult föl a színház bérbeadása kérdésében is abból a célból, hogy a szerződést ne Kardoss Gézával hosszabbítsák meg, hanem a neki szabott feltételek és részére javasolt segély felkínálása mellett pályázatot írjon ki a közgyűlés. A színház-kérdésben kétórás vita kerekedett, helyenként szenvedélyességgel fűszerezve, aminek vége azonban az lett, hogy a közgyűlés mégis amellett foglalt állást, hogy a szerződés Kardoss Gézával kötendő meg. Jóval 12 óra után került a sor az uszodabővítési munkákra. A főispán előzően szünetet rendelt el, amit a jobboldali korifeusok nagy megrökönydéssel fogadtak, mert sorak szemmel láthatóan nagyon megritkultak s így teljes bizonyossággal tekinthettek a vereség elé. Amikor tehát közeledett az idő a két órához, az egyik lehangadóbb korifeus és koncertmester sietve tette meg az indítványt, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel a főispán szakítsa meg a tanácskozást és folytatását halassza délutánra. A főispán honorálta is a kérést s két órákor megszakította a tárgyalásokat s folytatását délután 4 órára tűzte ki.

Azonban a délután sem hozott segítséget a jobboldali tábornak, bár délelőtt nem látott híveket is fölvonultattak. A vitát erről az oldalról eléggé lagymagtag erőtlenséggel indították meg és folytatták le amaz egyetlen évrre támaszkodva, hogy a műszaki szakértők hiába beszélnek akármit, ők bizony nem engedik meggyőzni magukat s ők munkákat a maguk jelöltjének követe-

lik. Közben a pártcsoporthoz egyik tagja is fel akart szólni, azonban a főispán ezt nem engedte meg a polgármester tiltakozása és a főügyész törvényidezete után, mivel a felszólalni szándékozó maga is pályázó lévén, a kérdésben érdekelte volt.

A közgyűlés végül is minden hosszadalmas vita ellenére a műszaki véleményét fogadta el s így lassanként, némi utóháborgás után a hangulat is lecsendesedett.

A debreceni ifjak felvétele a gazdasági akadémiára

Dr. Csűrös Ferenc ismertette a földművelésügyi miniszter rendeletét, amellyel módosítva előbbi rendeletét úgy intézkedett, hogy debreceni ifjak korlátlanul vehetők föl a gazdasági akadémiára.

Jóna István megnyugvással hallja ezt, de felhívja a főispán figyelmét arra, hogy a miniszter intenciója ellenére

A külföldi kölcsönök

A közgyűlés az előadói javaslatok elfogadásával kimondata, hogy fölír az iránt, hogy a Speyer-kölcsönre Debrecen által befizetett s a Nemzeti Banknál heverő összeg kamatát a városnak. Tárgyalta ezután a közgyűlés a Rakovszky uccai bérházra vonatkozó ajánlatot, amely szerint egy ajánlattevő a Rakovszky uccai bérházért 32.000 dollár névértékű Speyer-kölcsönkötvényt ígért. Az előadó javasolta, hogy a közgyűlés mondja ki, hogy az épületet csak 50.000 dollár névértékű kötvényért hajlandó eladni, egyben tartalmazza föl a polgármestert, hogy a Szent Anna uccai bérháznak 500.000 dollárért való eladása tárgyában tárgyalhasson.

Dr. Jakobovits József mondott ennél a kérdésnél nagyszabású és nagy figyelmet keltett beszédet. Az 1932. év első évnegyedének tanulságai, hogy

a város költségvetésének realitáshoz fűzött remények nem váltak be.

A költségvetés tárgyalásakor azt hitték,

A közgyűlést, mivel 9 órákor még csak gyér számban voltak jelen a bizottsági tagok, a főispán féltiltva nyitotta meg.

A közgyűlésen tárgyalás alá kerülő ügyek legnagyobb részét a Debreceni Független Ujság már a bizottsági tárgyalások során ismertette s a közgyűlés legnagyobb részben úgy is döntött, amint azt a szakbizottságok, vagy a polgármester, illetve az előadó javasolta.

a minisztérium ügyosztálya másként jár el. Konkrét adatokat sorol föl.

Báró Vay László főispán kijelenti, hogy az adatok birtokában gondoskodni fog a miniszter rendeletének érvényesítéséről.

A közgyűlés a felvilágosítás után a miniszteri leiratot tudomásul vette.

hogy a helyzet javulni fog. Ezzel szemben a helyzet rosszabbodott és most, március 1-ig, a város deficitje több száz ezer, a bevételek nem folytak be. A városnak nagy kötelezettségei voltak, amelyeket a város nem tudott teljesíteni. A polgárok teljesítőképessége a minimumra csökkent, a fogyasztás csökkentése folytán a város bevételei nem folynak be.

Befolyásolja a helyzetet az állam ama ténykedése, hogy súlyos adminisztratív terheket ró a városra, amelynek erre fedezete nincs.

Ma a legnagyobb nehézségekkel adózó adóját elsősorban szükségadóra számolják el, mert a befizetett adóösszegeket nem arányosan osztják föl s így a városnak semmi sem jut. Rámutat arra, hogy a város még most is túl gvallér. Ha ide kerül egy kérés, a város megad mindent, sőt új segélyeket ad. Nem szabad kifelé olyan adós színezetet kelteni, aki tudva azt, hogy úgy sem tud fizetni, új terheket vállal. Itt van

a színház segélyezésének kérdése, tényleg

rászorul a segélyre s mégis budapesti sztárok jönnek ide s es-ténként 400 pengőt visznek el a nyomorgó színészekről.

A polgármester javaslata könnyítéseket céloz akkor, amikor külföldi kölcsönkötvényeket visszavásárol. Ha ezzel csak kissé hozzájárul a költségvetés stabilitásának előmozdításához, akkor támogatni kell a javaslatot. A kormány álláspontja, hogy a transzfermoratórium miatt nem lenne becsületes dolog kölcsönkötvényeket vásárolni. Ez a rendelkezés elvi akadályt állít a terv elé. Ez az álláspont nem helyes, mert itt

nincs másról szó, mint arról, hogy a belföldön lévő kötvényeket veszi át a város,

tehát csak a kötvénytulajdonos személyében áll be a változás. Aki akadályokat gördít a javaslat elé, annak kell viselni a következményekért a felelősséget. Hivatkozik Tyler népszövetségi gazdasági szakértő jelentésére, amely a törvényhatóságokra szomorú megállapításokat tesz. A törvényhatóságok helyzete — mondja a jelentés — végtelenül sivár. A törvényhatóságok majdnem olyan mértékben teljesítik kötelezéseiket, mint a virágzó években. Ezen változtatni kell, még a legsúlyosabb alkotmányjogi változtatás árán is. Tehát már felvetődött a gondolat, hogy

ha másként nem lehet megmenteni a törvényhatóságokat, megszüntetik az autonómiát,

államosítják a közigazgatási szerveket s ezzel a régi alkotmányos szerv, a törvényhatóság eltűnik a föld színéről. Tehát magunknak kell segíteni magunkon s mivel a javaslat ezt célozza, azt elfogadjuk.

Ungár Jenő azt a tévedést akarja eloszlatni, hogy a kötvények visszavásárlásával kisebb lesz a teher, mert a jövőbelem csökkenni fog. Figyelmeztet mindenkit, hogy

azt a költségvetési kereteket, melyeket ma felállítottak, nem lehet betartani.

Itt a tizenkettedik óra, hogy szükcük ezeket a kereteket.

Zöld Aladár ellene van annak, hogy ingatlan adjon el a város, mert az ingatlan biztosabb vagyon.

A közgyűlés végül is nagy szótöbbséggel elfogadta a javaslatot.

KÉTÓRAS VITA A SZÍNHÁZ BÉRLETE KÖRÜL.

Hosszu vitára adott alkalmat a színház lejáráó bérlete meghosszabbításának ügye, amelyet a Debreceni Független Ujság már részletesen ismertett. Dr. Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok ismertette az előkészítő bizottságok javaslatát, hogy

Mai számunkban Vigszínház és Apolló mozi féláru szelvények

HAVAS festéküzlet

Kossuth ucca 6.

Festékek, lakkok, háztartási cikkek legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók.

a színház bérletének szerződését a bizottságok által megállapított feltételek mellett 3 évre hosszabbítsák meg Kardoss Gézával.

A kérdéshez tizenketten szoltak hozzá, eltekintve azoktól, akik különböző címeken többször is felszólaltak s eltekintve a közbeszólások özönétől.

Dr. Tervev Tamás a javaslattal szemben azt indítványozta, hogy ne hosszabbítsák meg a szerződést, mert akadhat más is a színházberletre s ezért hirdessenek pályázatot.

Ugyanilyen értelemben s Kardoss Géza ellenében szoltak föl dr. Nagy István, dr. Rásó Sándor, dr. Markovits Elemér, dr. Bögel József. Dr. Miszti Károly főügyész a színházi szerződés 2. pontjára, a kaucióra vonatkozó pontra adott felvilágosításokat. Balogh István, Csomó Gyula, Vadász Sándor s különösen Bodnár Géza és dr. Hegyemegi Kiss Pál és Zöld Aladár a színházi szerződésnek Kardoss Gézával való megkötése mellett érveltek. Bodnár Géza és dr. Hegyemegi Kiss Pál rámutattak Kardoss Géza igazgató érdemeire a debreceni színháznak nehéz időkben történt vezetésében s arra vonatkozóan, hogy mindig nívós előadásokat produkált. Bajainak oka a pénztelenség s az is, hogy a közönségnek még tehetőse része sem megy színházba.

Végül dr. Vásáry István polgármester szoltal föl s válaszolt az egyes felszólalásokra. Nem lát abban eddig semmi ségyent, hogy úgy foglalt állást, amint eddig. Ha ségyen az, hogy Kardoss Géza 6000 pengő nyugdíjával tartozik, akkor nagyon kevés ségyenmentes ember van Magyarországon, sőt éppen az a furcsa, hogy a mai világban valaki még gyűjteni tud. Egyébként van olyan szinigazgató, aki 28.000 pengővel tartozik a nyugdíjgyesületnek. Nála járt a szinészgyesület megbízottja, aki támogatta Kardoss kérését a szerződés meghosszabbítása tárgyában, sőt ez ügyben — amikor fölvetette a kérdést, hogy a koncesszió felüggesztése miatt jogilag lehet-e Kardossal szerződést kötni, — a kultuszminiszter maga megnyugtató hangú levelet írt. Arra a kijelentésre, hogy a város vezetősége forszírozta a Kardoss megbízatását, megjegyzi, hogy ha forszírozta, annak köszönhető, hogy kevés anyagi áldozattal, kevés háborúsággal s kevés nem kívánatos eseménnyel sikerült tíz évig vezetni a színházat. Nem volt könnyű dolga az igazgatónak 12 évig vezetni nehéz időkben a színházat.

A főispán néhány felszólalás után szavazásra tette föl a kérdést és

a közgyűlés 53 szavazattal 33 szavazat ellenében elfogadta a javaslatot s kimondta, hogy a bérleti szerződést a javaslatban ismertetett feltételek mellett három évre meghosszabbítja.

Ugyancsak szavazattöbbséggel kimondta a közgyűlés, hogy a konzorcionális alapon működő társulat megsegítésére 3000 pengő segélyt szavaz meg.

A Neumann-féle cipőüzlet felosztása

még tolyamatban van. Mindenkinek érdeke, míg a készlet tart, cipő szükségletét ott minden elfogadható árban beszerezni.

Plac ucca 9., Bika mellett.

IDEIGLENES HÁZADOMÉNTESÉGET KÉR A VÁROS.

Kimondta a közgyűlés, hogy a Rákosi Jenő uccai telkeken építendő új házakra vonatkozóan ideiglenes házadómentesség megadása iránt fölír a pénzügyminiszterhez. Ungár Jenő amaz indítványára, hogy a város többi belterületi részére is kérje meg ezt a kedvezményt, Balla Bertalan tanácsnok kijelentette, hogy a polgármester ilyen irányban már megtette a szükséges lépéseket.

Az uszoda munkáinak vállalatbaadása

Borsos József műszaki tanácsos ismertette a megtartott versenytárgyalás eredményét az uszoda munkáinak vállalatbaadására vonatkozóan. Elfogadásra ajánlja a műszaki közegek, a középítési bizottság és a kisgyűlés javaslatának elfogadását, amely a munkákat, azok gyorsabb befejezése és a munka zavartalan kivitele érdekében a legolcsóbb ajánlattól eltekintve óhajtja kiadni.

Az egyes bizottságokban elhangzott felszólalások újra elhangzottak most a közgyűlésen. Vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály a jog- és pénzügyi bizottság álláspontja szerint a legolcsóbb ajánlat figyelembe vételét kívánja. Ugyanilyen értelemben szoltal föl Suhajda Béla, dr. Nagy István, Félegyházy János, akik szintén a munkálatokkal a Szél Géza-céget kívánták megbízni.

Dr. Radó Rezső a közszállítási szabályrendeletet magyarázza. A szabályzat illetékes magyarázatoként elgúttóbb érkezett kereskedelemügyi miniszteri leirat szintén az ő álláspontját igazolja. Felolvassa a közszállítási szabályzatnak az odaitélésre vonatkozó szakaszát, amely szintén úgy intézkedik, hogy nem az ajánlat olcsósága az odaitélés alapja. Különösen fontos ez olyan különleges betonmunkánál, mint amilyen itt van előírva. Az a körülmény, hogy sokáig a legolcsóbb ajánlatokra fektették a súlyt, az iparosoknak nagy kárára és a munka jószágának rovására volt. Az olcsósági ajánlatok tették azt, hogy a központi egyetem építkezésénél a debreceni iparosok színe-java tönkrement. Ilyen irányban szoltal föl Besenyei Gyula is.

Dr. Hegyemegi Kiss Pál azt hangsúlyozta, hogy az elhangzott felszólalások, amelyek a kisgyűlés javaslata ellen szoltak, mind nem szakértőktől származtak. Mivel pedig reánézve a felelős műszaki közegek és szervek véleménye kell, hogy irányadó legyen, azért azt tartja,

ha a város azt akarja, hogy ez-

.....

Duda, a csehszlovák atléta jól sikerült karrikaturája. Duda a súlydobás világrekordját most javította meg 16.05 méterre. Hirschfeld előbbi világrekordja 16 méter 4 és fél centiméter volt.

AZ ORVOSSZIGORLÓK MENTŐORVOSI SZOLGÁLATA.

Dr. Benedek László, mint a tudományegyetem orvosi karának képviselője, azt kérte, hogy mivel a szigorló mentőorvosok igen értékes munkásságot fejtenek ki, 80 pengőről 50 pengőre redukált tiszteletdíjukat legalább 60 pengőre emeljék föl. A közgyűlés azonban tekintettel arra, hogy az költségvetési fedezet hiányában nem teljesíthető, a kérést elutasította.

idén a fürdőépítkezések megtörténjenek, nincs más hátra, mint a műszaki szervek javaslata alapján a kisgyűlés javaslatát elfogadni.

Zöld Aladár szintén a kisgyűlés javaslata mellett foglalt állást.

Borsos József műszaki tanácsos magyarázó felvilágosításai és Kolozsváry Borcsa Mihály zárószava után a főispán szavazásra tette fel a kérdést. A közgyűlés névszerinti szavazással

Interpelláció egy Debrecent érintő vádról

A tárgysorozati ügyek letárgyalása után báró Vay László főispán bejelentette, hogy áttérnek két interpellációra, amelyeknek egy tárgya van s amelyeket dr. Hegyemegi Kiss Pál és Zöld Aladár adtak be. Az interpelláció ismertetése után dr. Hegyemegi Kiss Pál adta elő, hogy a képviselőházban Debrecennek egy nagy jóakarója, Petrovácz Gyula azt állította, hogy Debrecenben a filléres gyors utasait megszarolták s így a MÁV. ne járasson filléres gyorsat Debrecenbe. Ő azonnal válaszolt, hogy ilyen mentalitás a legtávolabb áll Debrecen lakosaitól. Adatokat is kért, azokat Petrovácz meg is ígérte, de azokkal még ma is adós. Ez interpelláció után jelentkezett is az Arany Bika vendéglőse, aki beigazolta, hogy ő rendes árakat irt elő, de a főpincér szedett magasabb árakat. A főpincért azonnal el is csapta. Kéri a polgármestert, hogy gondoskodjék arról, hogy legközelebb az árak ki legyenek tüntetve.

Dr. Vásáry István polgármester kijelenti, hogy nagy megnyugvással veszi tudomásul dr. Hegyemegi Kiss Pál eljárását Debrecen „jóakarójának”, Petrovácz Gyulának vádaskodásával szemben. Ismerteti az esetet, amelynek következményeképp az Arany Bika vendéglős összes aktáit, könyveit, számadásait rendelkezésre bocsátotta a MÁV-nak s

A Debreceni független Ujságot

példányonként vásárló
25 szelvény és
1 pengő

Debreceni Független Ujság
KOLCSONKÖNYVTARAT

100

számu
szelvény

döntött a kérdésben. A szavazás eredménye szerint

a közgyűlés 49 szavazattal 17 ellenében a középítési felügyeleti bizottság és kisgyűlés javaslatát fogadta el.

FELIRAT AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTERHEZ.

Az ügyvédi, valamint a kereskedelmi és iparkamara átirata alapján kimondta a közgyűlés, hogy az igazságügyminiszterhez amaz intézkedés ellen, hogy Nagyléta, Tokad és Almosd községeket törvénykezésképp Debrecentől elcsatolta, feliratot intéz,

Debrecent érintő vádról

megállapítást nyert, hogy a vendéglős semmi ádrágitást nem követett el. Petrovácznak tudnia kellene, hogy az ilyen állításokért felelni kell.

— Bátor vagyok Petrovácz képviselő ur figyelmét felhívni arra — mondta a polgármester —, hogy még filléres gyorsvonat közönségének előzékegy, figyelmes és minden igényeit kielégítő kiszolgálására olyan előkészület és rendelkezésre állás, olyan készség, olyan jó szándék, olyan testvéries érzés még sehol nem volt, mint Debrecenben. Méltóztassék megkérdezni azokat az ezreket, akik azon a napon Debrecenben voltak, ők igazat fognak nekem és debreceni polgártársaimnak adni és ugyanakkor elítélik azt a tendenciózus beállítását, amellyel Petrovácz képviselő ur ezt a kérdést letárgyalta.

A választ úgy az interpellálók, mint a közgyűlés tudomásul vette s ezzel a közgyűlés este 7 órakor véget ért.

A nyilastelepi leánykör ünnepélye

Jól sikerült ünnepélyt rendezett a nyilastelepi ref. leánykör május 1-én, vasárnap. Az ünnepély énekekkel és Kovács József ref. lelkes imájával kezdődött. Vári Szalai Gábor ig. tanító megnyitó beszédében arról beszélt, hogy „A boldogságot nem a mások igazának letiprásával kell keresni”. — Bódi Mária szavalatával, Gombácsi Magda pedig énekszámával ért el nagy sikert. Két párbeszéd is előadásra került a következő szereplőkkel: Kőrösi Erzsike, Kovács Pirooska, Koroknai Mária és Darabos Böske. „A pénz nem minden” című négyfelvonásos színdarabot a leánykör tagjai és a KIE tagok, mint vendégek adták elő. Nagyon tetszettek és szép sikert arattak: Gombácsi Magda, Bajdor Juliska, Keresztessy Ilonka, Frank Ica, Juhász Pirooska, Szabó Emma, Jackó Mancsi, Kovács Tibor, Basizta József és Hermann Gyula. — A többi szereplők: Milesz Irénke, Mátyási Gizi, Pintye Ilus, Eszik Ica, Kaszás József és Széll Ferenc is jók voltak. Ezután ifj. Jámbor Lajos ref. tanító szép zárszót mondott. Az ünnepély Kovács József imájával és közénekkel ért véget. A jól sikerült ünnepélyt a leánykör bürgő vezetője: Matkó Rózsika rendezte.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Dr. Szentpéteri Kun Béla a nők részéről az egyházi munkában

A Piac uccai egyházzás meghívására dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár érdekes és értékes előadást tartott ma délután 6 órakor az egyház tanács-termében a nők részéről az egyházi munkában. Nagyszámú közönség hallgatta meg az előadást, amely mintaképe volt a világi pap munkálkodásának és a biblia fontos megállapításait alkalmazta az élet aktuális problémáira, így arra a sokat vitatott kérdésre: milyen nagy részt vehetnek ki a nők az egyházi munkából, alkalmasak-e annak minden ágazatára, így az igehirdetésre, a lelkészre is.

Sz. Kun Béla.

Rámutatott arra, hogy Pál apostol leveleiben sok olyan nőt üdvözöl, akik kitűnő munkái voltak az egyházi életnek, akkor is dolgozhattak tehát az egyházi munkaterületeken az arravaló, tehetséges nők. János evangelista tanítása szerint az egyházi életben négy fontos feladat van: az igehirdetés és a sakramentumok kiszolgáltatása — végzi a pásztor, alelkész, a tanítás — végzik a doctor-ok, a tudósok —, a fegyelem fentartása — végzik az öregek, a presbíterek — és a diakonia, a szegények és betegek gondozása, amely a diakonusok és a diakonisszák feladata.

A pásztornak mindig készen kell állnia az igehirdetésre és a szentségek kiszolgáltatására s miután a nők fiziológiai szükségesség folytán nem mindig állhatnak hivatásuk teljesítésére készen, ez a terület a férfiak része. Az egyház sem elvi okokból zárja el a lelkészkezdést a nők elől, hanem csupán ezért.

Az egyházi fegyelem fentartása tulajdonképpen bírói munka s erre ismét kevés alkalmasak a nők, mert annak, aki fegyelmez, ostort is kell tartania a kezében. A rossz helyen alkalmazott szelidség igazi bűn a társadalom ellen s a nőket gyöngéd idegzetük nem teszi alkalmassá szigorúság gyakorlására.

Marad tehát két feladat a nőknél: a vallás igazságainak tanítása, amire nagyon alkalmasak és a diakonia, a szegények, betegek gondozásának munkája. Ebben minden férfinak és nőnek részt kell vennie bizonyos mértékig, de különleges joguk van a maguk részének követelésére az idősebbeknek. Pál apostol írja: a diakoniára végy idős asszonyokat s e mély bölcsességű mondat magyarozatát is megadja: azt akarom, hogy a fiatalok szüljenek és neveljenek gyermekeket. A gyermektelenek s azoké tehát ez a munkatér, akik már felnevelték gyermekeiket.

S ezeken felül van még a nőnek egy szavakba nehezen foglaltható munkája az egyházi életben: megérteni a megérthetetlennek látszó igazságokat, melyeket Jézus hirdetett s amelyeket a vizsgáló elme nehezen fogadna el — mint Mária Magdolna elsőnek is azonnal megértette, hogy Krisztus feltámadott — s azután vinni a hírt a tudósoknak, hogy a nők által megértett igazságokat az egész világon.

A szellemes és mély hit által átszűrött előadást lelkesen tapsolta meg az illusztris előadó hálás közönsége.

— LECJOBÉ HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Talán önnek sem jutott jegy
tegnap
a VIGSZINHÁZBAN
MAGDA SCHNEIDER:
KETTEN EGY AUTON
pompás vigjátékának megtekintésére, azért
ma is féláru szelvényes napot tartunk
de olyformán, hogy alanti szelvényeink jogosítanak
az **APOLLÓBAN**
OLGA CSEHOVA:
HADAK UTJA
c. filmjének a megtekintésére is.

„Debrecei Független Ujság”

Féláru-jegy
váltására jogosít.

Egy személy részére
a VIGSZINHÁZ vagy APOLLO
május 4-i bármely előadására.
Előadások 5—7—9 órakor.

„Debrecei Független Ujság”

Féláru-jegy
váltására jogosít.

Egy személy részére
a VIGSZINHÁZ vagy APOLLO
május 4-i bármely előadására.
Előadások 5—7—9 órakor.

PREMIEREK: Ma az URÁNIÁBAN: Mosolygó hadnagy és Tabu.
Holnap a VIGSZINHÁZBAN: Piri mindent tud.

Ebben az évben is 6 millió pengő lesz az OTI deficitje

Továbbra is fenn akarják tartani azt a mammutadminisztrációt, mely a deficitet előidézte. — Az adminisztráció többre kerül, mint amennyi táppénzt egy esztendő alatt összesen kifizetnek.

Budapest, május 3. Most készült el az Országos Társadalombiztosító Intézet 1932. évi költségvetése. Kiténik a költségvetésből, hogy az OTI az 1932. évre

ismét 6 millió pengő deficitet irányzott elő a költségvetésben. A deficit az elmúlt évben is hatmillió pengőt tett ki.

A költségvetésből kiderül, hogy az OTI ügyviteli költségét 12 millió pengőben irányozta elő és nem vette figyelembe az utóbbi évben történt taglétszámapadást.

Az OTI továbbra is fenn akarja tartani azt a mammutadminisztrációt, amely a deficitet tulajdonképpen előidézi.

Megállapítható az előirányzatból, hogy az OTI olyan állásokat is bevett az adminisztráció költségei közé, amelyek egyelőre nincsenek betöltve. Ez azt jelenti, hogy ezeket az állásokat ismét be akarják tölteni. Ezek a következők: 6 aligazgatói, 16 fogalmazói, 3 számtanácsosi, 11 számvizsgálói, 22 irodafőnöki és 41 irodatiszti állás.

Legérdekesebb tétel a költségvetés-előirányzatban a perköltségek tétele. Az OTI 175.000 pengőt irányoz elő azoknak a pereknek költségeire, melyeket a biztosítottak az adminisztráció helytelen magyarozata következtében a mun-

kásbiztosítási bíróságok utján érvényesítenek az OTI-val szemben.

Nem érdektelen az az összeg sem, amelyet járulékok behajtása címén irányoz elő az OTI. Ez az előirányzat 810.000 pengő, amelyből csak „serkenetési jutalom” címén 160.000 pengőt fizetnek ki a végrehajtott közegeknek.

Érdekes, hogy amíg 1913-ban táppénzre 14 millió pengőt fizetett ki az OTI, addig 1932-ben csak 12 milliót akar ezen a címen kifizetni. Az ügyviteli költsége tehát egymaga többet tesz ki, mint a táppénz összege.

Azt a mérhetetlen deficitet, amelyet a túlméretezett adminisztráció idézett elő, ugy látszik a biztosítottakon akarják behozni.

Az OTI-nál ugyanis még mindig 3900 alkalmazott maradt és ez a létszám az utóbbi években annyira megsaporodott, hogy a biztosítottak csökkentett létszámával egyáltalában nincs arányban. Mint ismeretes, a népjóléti miniszter 480 főnyi létszámapasztást akart keresztülvinni, ugylátszik azonban, hogy az OTI nem fogja keresztülvinni a csökkentést, mert az 1932. évi költségvetésében nem mutatkozik a csökkentés; sőt az 1933-ra tervezett adminisztrációleépítésben csupán 50—60 kis tisztviselőt akar elbocsátani, a magasrangú tisztviselők létszámát pedig csak a kihalási rendszer alapján akarja csökkenteni.

Franciaországnak, ha igazi bekét akar, nem szabad ellenezni a trianoni beke revízióját, mondta Nagy Emil a parlamentben

Budapest, május 3.

A költségvetés tárgyalásának második napján is nagy érdeklődés kísérte a vitát.

Almássy László elnök 10 órakor nyitja meg az ülést.

Magyar Pál a vita első szónoka. Az állam gazdálkodása akkor helyes, ha nemcsak az adók előteremtéséről gondoskodik, hanem érti a módját annak is,

hogy az adózó polgárság termelő erejéből elvont összegek helyesen használtassanak fel a termelés javára. Nálunk a parlamenti ellenőrzés hiánya következtében

a kormány gazdálkodásában nem érvényesült az a szellem, mely az adók helyes felhasználását jelenti.

Nem egészséges állapot, amikor egy

pártpolitikai szempontoktól befolyásolt többség vak bizalommal követi a kormány minden intézkedését, ahol a kormánynak nem azt kell éreznie, hogy a parlament akaratából ül a helyén, hanem ahol a parlament többségének kell éreznie, hogy a kormány jóindulatától függ.

Bródy Ernő (a kormánypárt felől): Megbuktak már az egész világon! A mumiák menjenek a kriptába!

Sándor Pál: Ezt nem lehet letagadni! Magyar Pál: A kapitalista termelési rendszernek is elsőrendű feladata a szociális intézmények megalkotása, de

a gazdaságpolitikának elsősorban arra kell irányulnia, hogy az ország termelőképesége ne csak megőriztessék, hanem fejlesztessék.

A pénzügyminiszter elismert szakember, de a magángazdaság követelményeivel szemben nincs meg az igazi érzelme. Attól tartok, hogy

azoknak lesz igazuk, akik azt jószolták, hogy a bevételek megközelítőleg sem fognak befolyjni.

Legfontosabb feladatunk, hogy a lejtőn való zuhanást megakadályozzuk. A gyakorlati élet követelményeivel való szembehelyezkedést jelenti, hogy amikor az ország nem képes kötelezettségeinek eleget tenni, akkor a költségvetésbe beveszi a kamatszolgáltatások egész terhét. A nyugdíjterher nem 213 millió, hanem az önkormányzatok nyugdíjpótlékaival együtt 244 millió pengő.

Egészséges költségvetés 23 százalékat nem jelenthetik a nyugdíjterhek.

Egész közigazgatásunk átszervezésére van szükség. Nem elegendő a mostani kormány takarékoskáltsági készsége, hanem a való élet követelményeit sokkal jobban figyelembe vevő gazdasági politikát kell a kormánynak követnie.

Wolff Károly beszéde elején kijelenti, hogy nem szabad olyan fikciókkal operálni a gazdasági életben, amelyek nem alkalmazkodnak magához az élethez. Ilyen az arany fikciója is. A nemzetközi tüke mindig a maga szervezetségével vonul be az országba.

Eber Antal: És elveszti a pénzét! Wolff Károly ezután arról beszél, hogy ő mindig hangoztatta, hogy a külföldi kölcsönök felvétele kétélű fegyver.

Sándor Pál: De mindig megszavazta a külföldi kölcsönök felvételéről szóló törvényjavaslatokat.

Wolff Károly ezután az ifjuság és a munkanélküliség problémáiról beszél. Mojzes János: Folkusházy fizetéséből ötven fiatal munkaeót lehetett volna fölvenni!

Wolff Károly: Tizenkét év alatt megteremtettük a keresztény Budapestet és ezzel áll vagy bukik az ország is.

Felkiáltások a baloldalon: Mi az, hogy keresztény Budapest? Mit csináltak tizenkét év alatt?

Berki Gyula a Bethlen-kormány beruházási politikáját védi, de elismeri, hogy lehet kifogásolni az egyetemi politikát, a külföldi kollégiumok építését.

Kifogásolható Lillafüred és a borházakció is.

Tíz év alatt Bethlen környezetében voltak olyan férfiak is, akik nem állottak hivatásuk magaslatán.

Nagy Emil hangsúlyozta, hogy örömmel és lelkesedéssel fogadja azt a tendenciát, amely a dunai államok gazdasági együttműködésére irányul, mert a ma fennálló viszonyok előbb-utóbb valamennyi érdekelt állam gazdasági összeomlásához vezetnek. Ha Magyarország momentán nagyobb bajban is van, kétségtelen, hogy a szomszédállamok épp úgy rá vannak szorulva Magyarországra barátságára, mint mi az övékére. Az eddig kilátásba helyezett orvosszerek azonban nem gyógyítanak meg a bajt gyökerében. A trianoni békszerződés megváltoztatására van

szükség. Enélkül ezen a területen kulturállamot fenntartani nem lehet. A revízió nemzetközi perújítást jelentene. A Millerand-féle kísérőlevélből ki lehet mutatni, hogy Trianonban nem szerződést írtak alá, hanem büntető ítéletet hoztak felettünk. Sem Wilson, sem Lloyd George nem írta volna alá a trianoni békét, ha ismerte volna Tisza István gróf magatartását. A Millerand-féle kísérőlevél bizonyítja, hogy a trianoni határok tévedésen alapulnak. Az illetők tehát, akik ítéletet hoztak, nem tudták, hogy összefüggő magyar nyelvterületeket csatoltak át, meg voltak tévesztve. Franciaországnak, ha igazi békét akar, nem szabad ellenezni a revíziót. A béke szellemében kérjük Trianon megváltoztatását. A szomszédainkkal való gazdasági együttműködés előfeltétele az, hogy legalább a kiáltó részeket küszöböljük ki a trianoni békediktátumból.

Nagy Emilt beszéde végén a képviselők körülvették s melegen üdvözölték beszédéért, ezután elhatározták, hogy a vitát holnap folytatják.

AL CAPONENAK BEALKONYULT.

London, május 3. Al Caponet ma este a chicagói megyei fogházból szigorú fegyveres őrizetben a leavenworthi börtönbe kísérték, ahol megkezdte 11 évi börtönbüntetésének kitöltését.

„A tanyavilág” címmel rendkívül érdekes előadást tartott Kertész Dániel a KIE szabadegyetemén

Kedden este 7 órai kezdettel a KIE szabadegyetemi előadásai során Kertész Dániel hírlapíró tartott rendkívül érdekes előadást a tanyavilágról. Széleskörű közgazdasági tudással felépített előadásában foglalkozott a tanyavilág kifejlődésével és a jövőndő sorsával. Rámutatott azoknak az egyoldalú szemszögből született elméleteknek a hibáira, amelyek a tanyavilág megszüntetésével vélnék segíteni a jelen helyzetet. A tanyarendszer megteremtésével a legkiválóbb gazdálkodási forma lesz a tanya. Ezért meg kell ismerni a tanyavilág közlekedési, közigazgatási, gazdasági és kulturális viszonyait, hogy reális alapokon lehessen építő programot kidolgozni.

Az előadás, amely szemléltető statisztikai adatokkal és gyakorlati példákkal igyekezett élvezetessé tenni az elméleti fejtegetéseket, nagy hatást keltett.

Följelentette magát egy gazdálkodó, hogy agyonlőtte egy idegen férfit

Hódmezővásárhely, május 3. Ma korán reggel a hódmezővásárhelyi csendőrség megjelent vitéz Papp Ferenc gazdálkodó és előadta, hogy tanyáján megölt egy embert. A csendőrség parancsnoka azonnal megkezdte kihallgatását, amelynek során vitéz Papp Ferenc előadta, hogy tegnap este, amikor portáját körüljárta, az udvaron egy idegen embert talált. Rászólt, hogy távozzék, az illető távozás helyett fenyegető magatartást tanúsítva Papp felé közeledett. Ő előlment a pisztolyát és rálőtt az idegenre, akit a golyó fején talált és azonnal meghalt. A csendőrség a vallomás után azonnal őrizetbe vette vitéz Papp Ferencet. A dél folyamán helyszíni szemle alkalmával a csendőrség megállapította, hogy a megölt idegen férfi Deák Ferenc 53 éves gazdálkodó. Az eddigi tanúk vallomása alapján még nem sikerült tisztázni, hogy mit kereshetett Deák Ferenc vitéz Papp Ferenc portáján.

Minőségben régi – divatban új

Menyasszonyi kelengye osztályunk
készséggel nyújt tájékozódást helyben és vidéken

1831—1932

Kardos
László

Csak egyszer okoz gondot.

Megszűnik az államtudományi doktorátus, napirenden a jogi oktatás reformja

Budapest, május 3. A jogi oktatás megreformálása küszöbön van. Az egyetemek jogi fakultásain legutóbb határozatot hoztak, amely szerint a jelenleg már beiratkozott hallgatók az eddigi rend szerint fejezhetik be tanulmányaikat és szerezhetik meg a doktori címet. Hírek terjedtek el arról, hogy akik a jövő évben iratkoznak be, államtudományi doktorátust nem tehetnek többé, mert ezt megszüntetik és a jogi doktorátust pedig az eddigi szigorlati rend megtartásával csak egy nyomtatásban megjelent doktori értekezéssel nyerhetik el. Ennek tudományos értékét a tanári karnak kell megállapítani. Ilyen disszertáció nélkül, négy szigorlat alapján, a jelöltek csupán „jogvégtzettségüket igazoló oklevelet” nyerhetnek.

Az államtudományi doktorátus megszüntetéséről megbízható helyről a következőket mondják:

800—1000 lakó cserélt lakást május elsején és 15—20 százalékkal estek a bérek

A rendőri bejelentő hivatal alig győzi a bejelentő lapok kiszolgáltatását. — A fuvarozási vállalkozók és a munkanélküliek pár napi jó keresethez jutottak a költözködés által.

Május elseje szokatlan népmozgalmat eredményezett Debrecenben. Már péntek óta az egész városban költözködők holmiját szállító kocsikkal van tele az egész ucca és a költözködési láz nem szűnt meg még mostanáig sem, sőt a szállító cégek információi szerint eltart az egész héten. Olyan nagy volt tehát a május elsejei költözködés Debrecenben, hogy nem volt elég lebonyolítására április utolsó két és május első három napja sem. Részben a rendőri bejelentő hivattól, részben pedig a szállító cégek becslése szerint iparkodunk adatokat szerezni arról, hogy milyen nagy lehet a költözködés Debrecenben. Ezek szerint az adatok szerint

alig van bérbeadó ház Debrecenben, ahol egy-két lakás ne cserélt volna gazdát,

nem is beszélve a nagyobb bérpalotákról, amelyekbe nagyon sok új lakó hurcolkodott be a megürült lakásokba. Körülbelül

800—1000 lakás cserélt gazdát 1932 május elsején és ez a rendkívüli költözködési járvány a lakberek csökkenésével jár karöltve, illetve a lakberek esésének eredménye.

A költözködési láz egy

alacsonyabb életszínvonal felé irányul,

amint a vállalkozók mondják. A költözködők 60 százaléka jóval kisebb lakást vesz ki már a szobák számát illetően is, további 30 százalék pedig, ha ugyanolyan szobaszámu lakásba költözik is, olcsóbb lakást vesz ki, vagyis rosszabab. A költözködőknek csak 10 százaléka olyan, aki továbbra is egyforma lakbért fizet és elenyészően csekély azoknak a száma, akik a mai időkben nagyobb lakásba költözködtek, mint amilyenben eddig laktak.

vetkezőket mondják:

— Nem tudjuk megerősíteni a hirt, mert még senki sem tárgyalt róla. Korai stádiumban van minden, tehát nem valószínű, hogy az új tanévben már életbelépne. Az oktatási reformok nem sokára a porondra kerülnek, de amíg megtárgyalják és keresztülvizszik, sok idő fog telni.

Itt említjük meg, hogy május 14-én, 15-én és 16-án avatják a debreceni Tisza István tudományegyetem új épületeit. Több fakultása éveken keresztül az ősi református Kollégium épületében tartotta előadásait. A debreceni egyetem költözködésével kapcsolatban dr. Neuber Ede rektor legmelegebb köszönetét fejezte ki a tiszántúli református egyházkerületnek azért a vendégbarátságért, amellyel tizenhét évben át ingyen adott otthont az egyetemnek a Kollégium falai között.

A nyomort jelenti tehát a debreceni költözködési járvány, amit bizonyít az is, hogy a lakberek esése visszafelé menő. Rendkívül nagy százalékkal estek a háromszobásnál nagyobb lakások bérei. Viszont ettől lefelé csak körülbelül 15—20 százalék a lakberek csökkenése,

olyan házigazda azonban nincs is Debrecenben, aki nagyobb lakbért ért volna el új lakójától, mint amennyit a régi fizetett.

Megkérdeztünk néhány házigazdát az árak csökkenése felől és a következő információt kaptuk:

— A házigazdák általában megjárták az ideai május elsejével, hiszen a lakbér-bevételük jóval kevesebb lett, mint volt azelőtt. Mindenki tudta azonban, hogy ennek el kell következnie, mert az általános gazdasági viszonyok olyan rosszak, hogy ennek érezetnie kellett hatását a házbérek csökkenése tekintetében is. Nem lett volna azonban ilyen

rohamos a csökkenés, hogyha az előző negyed nem február elseje, amikor szabályrendelet szerint sem a lakó, sem a házigazda nem mondhat fel. Így

egy terminusra zsúfolódtak össze mindazok, kik anyagi viszonyaik rosszabbodása folytán olcsóbb lakásba akartak költözködni.

Mindenesetre csodálatos, hogy ez a nagy költözködés nem enyhítette a lakberek csökkenését. Voltak a házigazdák közül sokan, akik nem engedtek lakóik kérésére a házbérből és most az új lakónak még olcsóbban voltak kénytelenek kiadni a lakást, hiába volt a sok lakáskereső. Mindenesetre azonban éppen a nagyon sok költözködés miatt nem estek úgy a lakberek, mint várható volt és így arra lehet számítani, hogy

augusztus és november elsején újabb nagy költözködés lesz,

mert nem valószínű, hogy egyrészt a hirtelen választott lakással megelégedjenek a lakók, másrészt igen nagy részük fizetni tudja új lakásának bérét, mert az új lakást még mindig nem alkalmazta újabb kereseti viszonyaihoz, hanem egy jobb jövő reményében bérelte ki. Már pedig ki az, aki ma a viszonyok jobbrafordulását remélni merje?

Ha ez az információ fedi az igazságot, ami pedig aligha lehet kétséges, a következő hézbernegyedekben

ismét sok munkájuk lesz a szállítóknak és keresethez jutnak a munkanélküliek is,

akik az alkalmat felhasználva ugyan csak borsos áron ajánlották fel szolgálataikat a költözködőknek. Nem is volt stráfkocsi munka nélkül a legutóbbi napokban és a Piac uccán sokkal kisebb csoportokban ültek a munkanélküliek, mint más napokon.

Megérzik a rendőri bejelentő hivatalban is a költözködési láz hatása. — Őriási számban adják ki a bejelentő lapokat, minthogy minden új lakásnál köteles a lakó magát bejelenteni. Az új bejelentések feldolgozása hetekig fog eltartani.

A FINN-MAGYAR TENNIS-MÉRKŐZÉSEN A MAGYAROK VEZETNEK.

Budapest, május 3. A Davis-cup tennismérkőzés első napját ma délelőtt közel 600 érdeklődő jelenlétében bonyolították le. Az első nap eredménye alapján Magyarország vezet 2:0 arányban. Kherling Béla és Gabrovits megnyerte a mérkőzést.

HÁROM ÖNGYILKOSSÁG EGY VASUTI VONALON.

Forst, május 30. A Soro és Forst közötti vasútvonalon ma délelőtt három egymástól független, de teljesen hasonló természetű öngyilkosság történt. Egy 42 éves ember egy tehervonat elé vetette magát. Az egyik átjárónál egy péksegéd elgázoltatta magát, néhány órával később pedig a gyorsvonat vezetője jelentette, hogy az egyik őrháznál szintén elgázoltatta magát egy ember. Mindhárom öngyilkosság okát a nyomorúságos gazdasági helyzetben kell keresni.

A BORBÉLY- ÉS FODRASZ-ÜZLETEK ZÁRÓRAJA ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖKÖN.

A borbély-fodrász szakosztály elnöksége ezúton hozza az érdekeltek és a szakosztály tagjai tudomására, hogy a borbély- és fodrászüzletek áldozócsütörtökön délután 2 órától zárva tartanak.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Fiókkiadóhivatal és kölcsön-
könyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul sziveskedjenek előfizetési hátralékait kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz: ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

Az ötödik porció

Feleségem, a drága lélek mindenkor örül jöttömön, képzelhető, hogy elsején meg mily fokozott ez az öröm.

Kirakosgatja szép sorjába, ez erre kell, az arra jó mire végére ér a szónak, elfogy a sok kis porció.

Minden elsején kevesebb lesz a beosztható pénztorony, dohányznak, sörnek az illatát szinte feledi már orrom.

Négy kis csomó van: 1. az étel s mert lakni kell: 2. lakás és főzni kell: 3. a fűtés és látni kell: világitás.

Elsején újra kevesebbet vittem haza valamivel, megdöbbenve vettem észre, drága anyyalom, mit mivel.

Öt porciót rak... Kérdésemre szontyolgo hangon így felel: „Ez így tovább kibírhatatlan: az ötödik kötéltre kell.”

RANY.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Változó felhőzet, egyes helyeken esetleg zivatarok, mérsékelt nappali felmelegedés.

— Ma van a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele. Délután 6 órakor jönnek össze ebben az iskolai évben utoljára, eltekintve a június hó 29-én tartandó közgyűléstől, a Kollégium öreg diákjai a megszokott havi összejövetelre az Angol Királynő jobboldali nagytermében, amely összejövetelen résztvesznek a főgimnázium VIII. és a tanítóképzőintézet V. osztályát végzett növendékek is, hogy a szövetségi életbe már most bekapcsolódjanak. Kíváncsús volna, ha a növendékek szülei is felkeresnék az összejövetelt, hogy a szövetség kulturális munkájáról tájékozódást szerezzenek. A másoron dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök, dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanár, Csobán Endre főlevéltárnok, H. Nagy Lajos igazgató-tanító felolvasásai és előadásai szerepelnek, a nevek már maguk biztosítják az összejövetel teljes sikerét. Ma délután 12 órakor lesz a főgimnázium VIII. osztályu növendékeinek az exitusa, ma bocsátja ki tulajdonképpen az iskola őket a falai közül az élet-

Méhely fajvédő professzort kétheti fogházra ítélte a törvényszék

Budapest, május 3. A fajelmélet ismert apostola, Méhely Lajos budapesti egyetemi tanár cikkekben és beszédekben hirdette fajelméletének tételait és — egyik ilyen cikke miatt ma a vádlottak padjára került.

A professzor ugyanis A cél című lapban „Ki hazudik?” címmel cikket írt, amelyben a keresztény hitfelekezethez tartozókat a zsidó hitfelekezettel szembeállította. Azt mondta többek között, hogy a zsidók paraziták, akiknek vallási tétéleik parancsolják, hogy a „gójokat” ki kell fosztani.

A fajvédő professzort a törvényszék Schadl-tanácsa vonta felelősségre. Az idős tanár hosszú védekezésbe kezdett, amelyben kifejtette egész fajelméleti programját. Miundenképen ki akarta mutatni, hogy a zsidóság Magyarországon nem hitfelekezet, hanem faj, hogy a zsidó vallás nem más, mint jól átgondolt fajvédelmi szabályok gyűjteménye, hogy a zsidók valamennyien paraziták és hangoztatta, hogy ő nem izgatott, hanem igazat írt. Hivatkozott arra, hogy a cikkek után magasállásu urak keresték fel és gratuláltak neki. Ez is bizonyítja, hogy ő becsületes munkát végzett. Egyébként nem tartja magát nagyobb antiszemitának, mint amilyenek mindenkinek lennie kell, aki szereti hazáját.

A tanár fejtegetéseit Schadl elnök többször felbeszakította. Megmagyarázta, hogy a Kuria már régen eldöntötte ezt a vitát ítéletileg, kimondván, hogy a zsidóság nem faj, hanem hitfelekezet. Figyelmeztette a professzort arra is, hogy ebben a perben hiába próbálja bizonyítani, hogy ő „igazat” írt, mert izgatási perben nem az a fontos, hogy „igazat” írt-e a vádlott, vagy sem, hanem az, hogy izgatott-e, vagy sem.

A professzor erre új védekezéssel állott elő. Azt hangoztatta, hogy ő cikében csak a magyar bíróságot védte meg.

A törvényszék Töreky-tanácsa ugyanis felmentett egy Glevatics nevű

be, amely exitusra a Kollégiumi Diákszövetség tagjait, az öreg diákokat is szívesen látja a főgimnázium igazgatóságára.

— Az evangélikus templomban áldozócsütörtökön, május 5-én, délelőtt 10 órakor prédikál Poputh Viktor lelkes.

— Hitvédelmi szakosztályi ülés a Debreceni Kálvinista Templomegyesületben. Május 4-én, délután 6 órakor hitvédelmi ülést tart a Templomegyesület az egyház tanácstermében. Előadó: Kalas Ferenc vallásoktató lelkes. Belépő-díj nincs.

— Megrágalmazta az árvászeket. A debreceni törvényszék elé került rágalmazás vétsége miatt Sima András volt debreceni rendőr, aki tavaly a belügyminisztériumhoz panaszos levelet intézett, melyben kifogásolta az árvászek működését és dr. Tatai Zoltán ülnököt pedig azzal vádolta meg, hogy az ő dolgát nem intézi el. A bíróság 20 pengő pénzbüntetésre ítélte Sima Andrást.

— A Nyári Egyetem segélye. A városi közgyűlés a Nyári Egyetem részére a dologi kiadások terén elérhető meg takarítások terhére 2500 pengőt szavazott meg.

— Képesített ács mesterek figyelmébe! A debreceni ipartestület ács mesterei szakosztálya f. hó 5-én, csütörtökön este 6 órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart rendkívül fontos ügyekben, amely ülésre minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

urat, akit szintén a zsidó hitfelekezettel szembeállították. A professzor szerint az Egyenlőség erre megtámadta a magyar bíróságot. A lappal szemben ő csupán védelmébe vette a magyar bíróságot és eközben mondotta meg „az igazságot” a zsidó fajról.

Schadl elnök azonban ezirányban is különböző értelmeket intézett a professzorhoz. Felvilágosította arról, hogy az Egyenlőség nem a bíróság ítéletét kritizálta, hanem ennek a Glevatics nevű urnak az állításával vitakozott. Ha egyébként olyan nagyon tiszteli a bíróságot, akkor miért kritizálja a Kuria ítéletét, miért nem fogadja el? Azután újból figyelmeztette Schadl elnök a professzort: nem az a fontos, hogy mit védett a cikkben, hogy igazat írt-e, hogy mivel vitakozott, hogy milyen okból írta a cikket, hanem tisztán és kizárólag az: izgatott-e, vagy sem.

Végül a perbeszédre került a sor. Kovács Péter ügyészségi alelnök fenntartotta a vádat, Nagy Elek védő felmentést kért, többek között a következőket mondván:

— A Kurianak volt egy kökorszakbeli megállapítása, amelyben a zsidóságot felekezettnek minősítette.

Tovább nem folytathatta, mert Schadl elnök rendreutasította és figyelmeztette, hogy ha ilyen módon kritizálja a Kuria ítéletét, akkor megvonja tőle a szót.

Azután elhangzott az ítélet. A törvényszék büntetésnek mondta ki Méhely Lajos: sajtó útján elkövetett izgatás vétségében és ezért kétheti fogház büntetésre ítélte, de a végrehajtást felfüggesztette, miután azt reméli, hogy Méhely Lajos több bűncselekményt nem követ el. Az ítélet kiszabásánál figyelembe vette a törvényszék a professzor idősebb életkorát.

Az ügyészségi alelnök az ítélet felfüggesztése, a védő pedig a bűnösség megállapítása miatt fellebbezett és a per ezzel véget ért.

— Öngyilkosok. Hajduböszörményből jelentették, hogy Katona Vilma hajduböszörményi lakos, aki nemrég vált el férjétől, az elmúlt éjszaka felakasztotta magát kamrájában és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Nagy Lajos váncsodi földműves felakasztotta magát az istállóban és mire hozzátartozói észrevették, meghalt. Nagy Lajos bucsulevelet hagyott hátra, melyben bejelentette, hogy anyagi gondjai miatt menekül a halálba. Az öngyilkosok temetésére a debreceni ügyészség megadta az engedélyt.

— Halló, eszperantisták! Május 9-én, hétfőn este 7 órai kezdettel általános összejövetelt tartunk a Homokkerti Olvasókörben. Műsorunkon magyarul is számok is szerepelnek. Számos megjelenést kérünk. Hozzuk el nem eszperantista ismerőseinket is. Belépő-díj nincs. (A helyi csoport klubjában megtartani szokott hétfői összejövetel ezen a napon elmarad.) Kivétel nélkül minden eszperantista megjelenésére számítunk. Rendezőség.

— Fialat kondás a vádlottak padján. A Szepes 33. számú tanyában szolgált mint kondás egy fiatalkoru legény, aki súlyosan megsebesítette a gazdája egyik nagy disznóját és azután, félve a fenyítéstől, elszökött a tanyából és magával vitte a gazdájának, Magyar Gabornak ölmösbotját. A csendőrök hamarosan elfogták a legénykét, aki hétfőn délelőtt került a debreceni törvényszék elé. A bíróság büntetésnek mondta ki és elítélte 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

MUZIK MUSORA:

SZERDA, május 4.

Vigszínház 5, 7, 9 óra.	Piri mindent tud, legújabb magyar h. film. Dayka M., Kabos Gy. Rátkai Márton fősz.
Uránia 7/2, 9 óra.	A mosolygó hadnagy. (Varázskeringő.) Fősz.: Maurice Chevalier. Azonkívül: A Tabu, hangos filmköltemény.
Apolló 7 és 9 óra.	A hadak útja, szenzációs dráma. Olga Csahova fősz. és Cobham kapitány kalandos expedíciója.

— Házasság. Hirsch Samu és neje, Friedmann Pinkász és neje ezuton hívják meg Jolán és Zsigmond gyermekeiknek folyó hó 6-án délután 4 órakor Simonffy ucca 27. szám alatti lakásukon tartandó egybekelési ünnepélyükre rokonaikat, jóbarátaikat és ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dr. Hajnal Ernő ügyvéd irodáját Péterfia ucca 8. szám alá helyezte át.

— Orvosi hír. Dr. Lázár József fogorvos, a katonai fogászati ambulatórium vezetője rendelőjét Piac ucca 16., I. emelet (Alföldi Takarékpénztár épülete), második följárat (Bádógos ucca 2.) helyezte át.

— Baleset játék közben. Haischer György 12 éves, Ujret ucca 10. szám alatti lakos társaival játszadozott az udvaron és játék közben a fején egy ütéstől súlyosabb sérülést szenvedett. A mentők részesítették első segélyben. Kiszállították a klinikára.

— Ez „Erő” cserkészcsapat jubiláris ünnepélye elé nagy érdeklődéssel tekint Debrecen egész társadalma. Vasárnapi számunkban közöltük az Erő cserkészcsapat rendkívül impozánsnak ígérkező jubiláris ünnepélyének műsorát, amely iránt Debrecen egész társadalma nagy érdeklődéssel tekint. A cserkészcsapat is nagy agilitással fáradoznak az ünnepély sikere érdekében, hogy kitűnő és olcsó büfféről gondoskodjanak a közönség számára. A cserkészcsapat áldozócsütörtökön délelőtt veszik át a büffé részére a megajánlásokat. A megajánlott holmikát délelőtt 8-11-ig lehet beküldeni a tornaterembe. Az ünnepély a ref. gimnázium udvarán fog lefolyni. Jegyek még korlátolt számban kaphatók a csapat parancsnokságánál. Az ünnepélyt pontosan kezdik.

— Hamistanuzással vádolt leányok a törvényszék előtt. Kiss Anna és Szabó Erzsébet püspökladányi lakosok hamistanuzás vádjával terheltlen kerültek a debreceni törvényszék elé, mert a vád szerint egy gyermektartási perben valótlán tényeket állítottak. A tárgyaláson a vád igazolást nem nyert és ezért a leányokat felmentették.

A KIE „Anyák-napi” irodalmi matinéja

A debreceni „Anyák-napi” ünnepségeknek egyik kimagasló eseménye lesz a KIE által rendezendő irodalmi matiné, amely május 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az Uránia-mozgóban. — Ez a matiné túlnő a megszokott kereteken, amennyiben gazdag műsora keretében Harsanyi Zsolttal, az ismert kiváló íróval az élén Debrecen legkiválóbb előadói és művészei járulnak hozzá sikeréhez. Az előadás műsora:

1. Nyitány. Előadja a MAV Egyetértés fuvószenekara, vezényel Behabecz Miklós karnagy. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Szabó Gusztávné, az „Anyák-napja” védnöke. 3. a) Debussy: En bateau; b) Moszkovsky: Guitarre. Előadja Szendy Tihamér hegedűművész, zongorán kíséri Szabó Emil zenetanár. 4. Szavai: Kertész Dániel hírlapíró. 5.

szükség. Enélkül ezen a területen kulturállamot fenntartani nem lehet. A revízió nemzetközi perújítást jelentene. A Millerand-féle kísérőlevélből ki lehet mutatni, hogy Trianonban nem szerződést írtak alá, hanem büntető ítéletet hoztak felettünk. Sem Wilson, sem Lloyd George nem írta volna alá a trianoni békét, ha ismerte volna Tisza István gróf magatartását. A Millerand-féle kísérőlevél bizonyítja, hogy a trianoni határok tévedésen alapulnak. Az illetők tehát, akik ítéletet hoztak, nem tudták, hogy összefüggő magyar nyelvterületeket csatoltak át, meg voltak tévesztve. Franciaországnak, ha igazi békét akar, nem szabad ellenezni a revíziót. A béke szellemében kérjük Trianon megváltoztatását. A szomszédainkkal való gazdasági együttműködés előfeltétele az, hogy legalább a kiáltó részeket küszöböljék ki a trianoni békediktátumból.

Nagy Emilt beszéde végén a képviselők körülvették s melegen üdvözölték beszédéért, ezután elhatározták, hogy a vitát holnap folytatják.

AL CAPONENAK BEALKONYULT.

London, május 3. Al Caponet ma este a chicagói megyei fogházból szigorú fegyveres őrizetben a leavenworthi börtönbe kísérték, ahol megkezdte 11 évi börtönbüntetésének kitérését.

„A tanyavilág” címmel rendkívül érdekes előadást tartott Kertész Dániel a KIE szabadegyetemén

Kedden este 7 órai kezdettel a KIE szabadegyetemi előadásai során Kertész Dániel hírlapíró tartott rendkívül érdekes előadást a tanyavilágról. Széleskörű közgazdasági tudással felépített előadásában foglalkozott a tanyavilág kifejlődésével és a jövő sorsával. Rámutatott azoknak az egyoldalú szemszögből született elméleteknek a hibáira, amelyek a tanyavilág megszüntetésével vélnék segíteni a jelen helyzetet. A tanyarendszer megteremtésével a legkiválóbb gazdálkodási forma lesz a tanya. Ezért meg kell ismerni a tanyavilág közlekedési, közigazgatási, gazdasági és kulturális viszonyait, hogy reális alapokon lehessen építő programot kidolgozni.

Az előadás, amely szemléltető statisztikai adatokkal és gyakorlati példákkal igyekezett élvezetessé tenni az elméleti fejtegetéseket, nagy hatást keltett.

Följelentette magát egy gazdálkodó, hogy agyonlőti egy idegen férfit

Hódmezővásárhely, május 3. Ma kora reggel a hódmezővásárhelyi csendőrségen megjelent vitéz Papp Ferenc gazdálkodó és előadta, hogy tanyáján megölt egy embert. A csendőrség parancsnoka azonnal megkezdte kihallgatását, amelynek során vitéz Papp Ferenc előadta, hogy tegnap este, amikor portáját körüljárta, az udvaron egy idegen embert talált. Rászólt, hogy távozzék, az illető távozás helyett fenyegető magatartást tanúsítva Papp felé közeledett. Ő előlrontotta pisztolyát és rálőtt az idegenre, akit a golyó fején talált és azonnal meghalt. A csendőrség a vallomás után azonnal őrizetbe vette vitéz Papp Ferencet. A dél folyamán helyszíni szemle alkalmával a csendőrség megállapította, hogy a megölt idegen férfi Deák Ferenc 53 éves gazdálkodó. Az eddigi tanúk vallomása alapján még nem sikerült tisztázni, hogy mit kereshetett Deák Ferenc vitéz Papp Ferenc portáján.

Minőségben régi – divatban új

Menyasszonyi kelengye osztályunk
készséggel nyújt tájékozódást helyben és vidéken

1831—1932
Kardos
László

Csak egyszer okoz gondot.

Megszűnik az államtudományi doktorátus, napirenden a jogi oktatás reformja

Budapest, május 3. A jogi oktatás megreformálása küszöbön van. Az egyetemek jogi fakultásain legutóbb határozatot hoztak, amely szerint a jelenleg már beiratkozott hallgatók az eddigi rend szerint fejezhetik be tanulmányukat és szerezhetik meg a doktori címet. Hírek terjedtek el arról, hogy akik a jövő évben iratkoznak be, államtudományi doktorátust nem tehetnek többé, mert ezt megszüntetik és a jogi doktorátust pedig az eddigi szigorlati rend megtartásával csak egy nyomtatásban megjelent doktori értekezéssel nyerhetik el. Ennek tudományos értékét a tanári karnak kell megállapítani. Ilyen disszertáció nélkül, négy szigorlat alapján, a jelöltek csupán „jogvégtéttségüket igazoló oklevelet” nyerhetnek.

Az államtudományi doktorátus megszüntetéséről megbízható helyről a kö-

vetkezőket mondják:

— Nem tudjuk megerősíteni a hírt, mert még senki sem tárgyalt róla. Korai stádiumban van minden, tehát nem valószínű, hogy az új tanévben már életbelépne. Az oktatási reformok nem sokára a porondra kerülnek, de amíg megtárgyalják és keresztülvizik, sok idő fog telni.

Itt említjük meg, hogy május 14-én, 15-én és 16-án avatják a debreceni Tisza István tudományegyetem új épületeit. Több fakultása éveken keresztül az ősi református Kollégium épületében tartotta előadásait. A debreceni egyetem költözködésével kapcsolatban dr. Neuber Ede rektor legmelegebb köszönetét fejezte ki a tiszántúli református egyházkerületnek azért a vendégbarátságért, amellyel tízenyolc éven át ingyen adott otthont az egyetemnek a Kollégium falai között.

800—1000 lakó cserélt lakást május elsején és 15—20 százalékkal estek a bérek

A rendőri bejelentő hivatal alig győzi a bejelentő lapok kiszolgáltatását. — A fuvarozási vállalkozók és a munkanélküliek pár napi jó keresethez jutottak a költözködés által.

Május elseje szokatlan népmozgalmat eredményezett Debrecenben. Már péntek óta az egész városban költözködők holmiját szállító kocikkal van tele az egész ucca és a költözködési láz nem szűnt meg még mostanáig sem, sőt a szállító cégek információi szerint eltart az egész héten. Olyan nagy volt tehát a május elsejei költözködés Debrecenben, hogy nem volt elég lebonyolításra április utolsó két és május első három napja sem. Részben a rendőri bejelentő hivataltól, részben pedig a szállító cégek becslése szerint iparkodtunk adatokat szerezni arról, hogy milyen nagy lehet a költözködés Debrecenben. Ezek szerint az adatok szerint

alig van bérbeadó ház Debrecenben, ahol egy-két lakás ne cserélt volna gazdát,

nem is beszélve a nagyobb bérpalotákról, amelyekbe nagyon sok új lakó hurcolkodott be a megürült lakásokba. Körülbelül

800—1000 lakás cserélt gazdát 1932 május elsején és ez a rendkívüli költözködési járvány a lakberek csökkenésével jár karöltve, illetve a lakberek esésének eredménye.

A költözködési láz egy

alacsonyabb életszínvonal felé irányul,

amint a vállalkozók mondják. A köl-

tözködők 60 százaléka jóval kisebb lakást vesz ki már a szobák számát illetően is, további 30 százalék pedig, ha ugyanolyan szobaszámú lakásba költözik is, olcsóbb lakást vesz ki, vagyis rosszabab. A költözködőknek csak 10 százaléka olyan, aki továbbra is egyforma lakbért fizet és elenyészően csekély azoknak a száma, akik a mai időkben nagyobb lakásba költözködtek, mint amilyenben eddig laktak.

A nyomort jelenti tehát a debreceni költözködési járvány,

amit bizonyít az is, hogy a lakberek esése visszafelé menő. Rendkívül nagy százalékkal estek a háromszobásnál nagyobb lakások bérei. Viszont ettől lefelé csak körülbelül 15—20 százalék a lakberek csökkenése,

olyan házigazda azonban nincs is Debrecenben, aki nagyobb lakbért ért volna el új lakójától, mint amennyit a régi fizetett.

Megkérdeztünk néhány házigazdát az árak csökkenése felől és a következő információt kaptuk:

— A házigazdák általában megjárták az idei május elsejével, hiszen a lakbér-bevételük jóval kevesebb lett, mint volt azelőtt. Mindenki tudta azonban, hogy ennek el kell követnie, mert az általános gazdasági viszonyok olyan rosszak, hogy ennek éreztetnie kellett hatását a házbérek csökkenése tekintetében is. Nem lett volna azonban ilyen

rohamos a csökkenés, hogyha az előző negyed nem február elseje, amikor szabályrendelet szerint sem a lakó, sem a házigazda nem mondhat fel. Így

egy terminusra zsúfolódtak össze mindazok, kik anyagi viszonyaik rosszabbodása folytán olcsóbb lakásba akartak költözködni.

Mindenesetre csodálatos, hogy ez a nagy költözködés nem enyhítette a lakberek csökkenését. Voltak a házigazdák közül sokan, akik nem engedtek lakóik kérésére a házbérből és most az új lakónak még olcsóbban voltak kénytelenek kiadni a lakást, hiába volt a sok lakáskereső. Mindenesetre azonban éppen a nagyon sok költözködés miatt nem estek úgy a lakberek, min várható volt és így arra lehet számítani, hogy

augusztus és november elsején újabb nagy költözködés lesz,

mert nem valószínű, hogy egyrészt a hirtelen választott lakással megelégedjenek a lakók, másrészt igen nagy részük fizetni tudja új lakásának bérét, mert az új lakást még mindig nem alkalmazta újabb kereseti viszonyaihoz, hanem egy jobb jövő reményében bérelte ki. Már pedig ki az, aki ma a viszonyok jobbrafordulását remélni merje?

Ha ez az információ fedi az igazságot, ami pedig aligha lehet kétséges, a következő hézbérnegyedekben

ismét sok munkájuk lesz a szállítóknak és keresethez jutnak a munkanélküliek is,

akik az alkalmat felhasználva ugyan-csak borsos áron ajánlották fel szolgálataikat a költözködőknek. Nem is volt stráfkocsi munka nélkül a legutóbbi napokban és a Piac uccán sokkal kisebb csoportokban ültek a munkanélküliek, mint más napokon.

Megérzik a rendőri bejelentő hivatalban is a költözködési láz hatása. — Őriási számban adják ki a bejelentő lapokat, minthogy minden új lakásnál köteles a lakó magát bejelenteni. Az új bejelentések feldolgozása hetekig fog eltartani.

A FINN-MAGYAR TENNISZ-MÉRKŐZÉSEN A MAGYAROK VEZETNEK.

Budapest, május 3. A Davis-cup tennismérkőzés első napját ma délelőtt közel 600 érdeklődő jelenlétében bonyolították le. Az első nap eredménye alapján Magyarország vezet 2:0 arányban. Kherling Béla és Gabrovits megnyerte a mérkőzést.

HÁROM ÖNGYILKOSSÁG EGY VASUTI VONALON.

Forst, május 30. A Soro és Forst közötti vasútvonalon ma délelőtt három egymástól független, de teljesen hasonló természetű öngyilkosság történt. Egy 42 éves ember egy tehervonat elé vetette magát. Az egyik átjárónál egy péksegéd elgázoltatta magát, néhány órával később pedig a gyorsvonat vezetője jelentette, hogy az egyik őrháznál szintén elgázoltatta magát egy ember. Mindhárom öngyilkosság okát a nyomorúságos gazdasági helyzetben kell keresni.

A BORBÉLY- ÉS FODRASZ-ÜZLETEK ZARÓRAJA ÁLDÓCSÜTÖRTÖKÖN.

A borbély-fodrász szakosztály elnöksége ezúton hozza az érdekeltek és a szakosztály tagjai tudomására, hogy a borbély- és fodrászüzletek áldozócsütörtökön délután 2 órától zárva tartanak.

Kiadóhivatal
Fiókkihirdetés
Könyvtár
Szerkesztőség
Szerkesztőség

Előf

Felkérlek
fizetőim
szivesen
lékaim
deni, m
szonyok
teszik
nel fed
Függet
pártokt
portokt
zárólag
nászko
Posta
száma:

Az

Felcsé
minden
képzés
mily t

Kirak
ez er
s mir
elfog

Mind
a beo
dohán
szinte

Négy
s me
és fő
és lá

Elsej
vitte
mego
drág

Öt p
szon
„Ez
az ö

— Id
jelenti
ken ese
felmele

— M
ség öss
nek öss
jára, el
tandó

diákjai
telre
nagyter

résztve
tanítók
növend

be már
natos
felkere

szövets
dást s
logh B

Nagy
bán E
jos ig
adásai

biztosí
rét. M
náziun
az exi
pen az

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Fiókiadóhivatal és kölcsön-
könyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul sziveskedjenek előfizetési hátralékait kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz: ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

Az ötödik porció

*Feleségem, a drága lélek
mindenkor örül jöttömön,
képzelted, hogy elsején meg
mily fokozott ez az öröm.*

*Kirakosgatja szép sorjába,
ez erre kell, az arra jó
s mire végére ér a szónak,
elfogy a sok kis porció.*

*Minden elsején kevesebb lesz
a beosztható pénztorony,
dohánynak, sörnek az illatát
szinte feledi már orrom.*

*Négy kis csomó van: 1. az étel
s mert lakni kell: 2. lakás
és főzni kell: 3. a fűtés
és látni kell: világítás.*

*Elsején újra kevesebbet
vittem haza valamivel,
megdöbbenve vettem észre,
drága angyalom, mit mivel.*

*Öt porciót rak... Kérdésemre
szontyolgo hangon így felel:
„Ez így tovább kibíratatlan:
az ötödik kötélre kell.”*

RANY.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Változó felhőzet, egyes helyeken esetleg zivatarok, mérsékelt nappali felmelegedés.

— Ma van a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele. Délután 6 órakor jönnek össze ebben az iskolai évben utoljára, eltekintve a június hó 29-én tartandó közgyűléstől, a Kollégium öreg diákjai a megszokott havi összejövetelre az Angol Királynő jobboldali nagytermében, amely összejövetelen résztvesznek a főgimnázium VIII. és a tanítóképzőintézet V. osztályát végzett növendékek is, hogy a szövetségi életbe már most bekapcsolódjanak. Kíváncsú volna, ha a növendékek szülei is felkeresnék az összejövetelt, hogy a szövetség kulturális munkájáról tájékozódást szerezzenek. A műsoron dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök, dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanár, Csobán Endre főlelvtárnok, H. Nagy Lajos igazgató-tanító felolvasásai és előadásai szerepelnek, a nevek már maguk biztosítják az összejövetel teljes sikerét. Ma délután 12 órakor lesz a főgimnázium VIII. osztályu növendékeinek az exitusa, ma bocsátja ki tulajdonképpen az iskola őket a falai közül az élet-

Méhely fajvédő professzort kétheti fogházra ítélte a törvényszék

Budapest, május 3. A fajelmélet ismert apostola, Méhely Lajos budapesti egyetemi tanár cikkeiben és beszédekben hirdette fajelméletének tételait és — egyik ilyen cikke miatt ma a vádlottak padjára került.

A professzor ugyanis A cél című lapban „Ki hazudik?” címmel cikket írt, amelyben a keresztény hitfelekezethez tartozókat a zsidó hitfelekezet elleni gyűlöletre izgatta. Azt mondta többek között, hogy a zsidók paraziták, akiknek vallási tételük parancsolja, hogy a „gójokat” ki kell fosztani.

A fajvédő professzort a törvényszék Schadl-tanácsa vonta felelősségre. Az idős tanár hosszú védekezésbe kezdett, amelyben kifejtette egész fajelméleti programját. Mindenképen ki akarta mutatni, hogy a zsidóság Magyarországon nem hitfelekezet, hanem faj, hogy a zsidó vallás nem más, mint jól átgondolt fajvédelmi szabályok gyűjteménye, hogy a zsidók valamennyien paraziták és hangoztatta, hogy ő nem izgatót, hanem: igazat írt. Hivatkozott arra, hogy a cikke után magasállásu urak keresték fel és gratuláltak neki. Ez is bizonyítja, hogy ő becsületes munkát végzett. Egyébként nem tartja magát nagyobb antiszemitának, mint amilyenek mindenkinek lennie kell, aki szereti hazáját.

A tanár fejtegetéseit Schadl elnök többször félbeszakította. Megmagyarázta, hogy a Kuria már régen eldöntötte ezt a vitát ítéletileg, kimondván, hogy a zsidóság nem faj, hanem hitfelekezet. Figyelmeztette a professzort arra is, hogy ebben a perben hiába próbálja bizonyítani, hogy ő „igazat” írt, mert igaztási perben nem az a fontos, hogy „igazat” írt-e a vádlott, vagy sem, hanem az, hogy igazat-e, vagy sem.

A professzor erre új védekezéssel állott elő. Azt hangoztatta, hogy ő cikkében csak a magyar bíróságot védte meg.

A törvényszék Töreky-tanácsa ugyanis felmentett egy Glevatics nevű

be, amely exitusra a Kollégiumi Diákszövetség tagjait, az öreg diákokat is szívesen látja a főgimnázium igazgató-sága.

— Az evangélikus templomban áldozócsütörtökön, május 5-én, délelőtt 10 órakor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

— Hitvédelmi szakosztályi ülés a Debreceni Kálvinista Templomegyesületben. Május 4-én, délután 6 órakor hitvédelmi ülést tart a Templomegyesület az egyház tanácstermében. Előadó: Kalas Ferenc vallásoktató lelkész. Belépő-díj nincs.

— Megrálgalmazta az árvaszéket. A debreceni törvényszék elé került rágalmazás vétsége miatt Sima András volt debreceni rendőr, aki tavaly a belügyminisztériumhoz panaszos levelet intézett, melyben kifogásolta az árvaszék működését és dr. Tatai Zoltán ülnököt pedig azzal vádolta meg, hogy az ő dolgát nem intézi el. A bíróság 20 pengő pénzbüntetésre ítélte Sima Andrást.

— A Nyári Egyetem segélya. A városi közgyűlés a Nyári Egyetem részére a dologi kiadások terén elérhető megtakarítások terhére 2500 pengőt szavazott meg.

— Képesített ácsmesterek figyelmébe! A debreceni ipartestület ácsmesterei szakosztálya f. hó 5-én, csütörtökön este 6 órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart rendkívül fontos ügyekben, amely ülésre minden szakosztályi tag feltétlenül és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

urat, akit szintén a zsidó hitfelekezet elleni izgatással vádoltak. A professzor szerint az Egyenlőség erre megtámadta a magyar bíróságot. A lappal szemben ő csupán védelmet vett a magyar bíróságot és közben mondotta meg „az igazságot” a zsidó fajról.

Schadl elnök azonban ezirányban is különböző intelmeket intézett a professzorhoz. Felvilágosította arról, hogy az Egyenlőség nem a bíróság ítéletét kritizálta, hanem ennek a Glevatics nevű urnak az állításával vitakozott. Ha egyébként olyan nagyon tiszteli a bíróságot, akkor miért kritizálja a Kuria ítéletét, miért nem fogadja el? Azután újból figyelmeztette Schadl elnök a professzort: nem az a fontos, hogy mit védett a cikkben, hogy igazat írt-e, hogy mivel vitakozott, hogy milyen okból írta a cikket, hanem tisztán és kizárólag az: izgatott-e, vagy sem.

Végül a perbeszédre került a sor. Kovács Péter ügyészégi alelnök fenntartotta a vádat, Nagy Elek védő felmentést kért, többek között a következőket mondván:

— A Kurianak volt egy kőkorszakbeli megállapítása, amelyben a zsidóságot felekezeti minősítette...

Tovább nem folytathatta, mert Schadl elnök rendutasította és figyelmeztette, hogy ha ilyen módon kritizálja a Kuria, akkor megvonja tőle a szót.

Azután elhangzott az ítélet. A törvényszék büntetésnek mondta ki Méhely Lajos: sajtó útján elkövetett izgatás vétségében és ezért kétheti fogházbüntetésre ítélte, de a végrehajtást felfüggesztette, miután azt reméli, hogy Méhely Lajos több bűncselekményt nem követ el. Az ítélet kiszabásánál figyelembe vette a törvényszék a professzor idősebb életkorát.

Az ügyészégi alelnök az ítélet felfüggesztése, a védő pedig a bűnösség megállapítása miatt fellebbezett és a per ezzel véget ért.

— Öngyilkosok. Hajduböszörményből jelentették, hogy Katona Vilma hajduböszörményi lakos, aki nemrégén vált el férjétől, az elmúlt éjszaka felakasztotta magát kamrájában és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Nagy Lajos váncsodi földmives felakasztotta magát az istállóban és mire hozzátartozói észrevették, meghalt. Nagy Lajos bucsulevelet hagyott hátra, melyben bejelentette, hogy anyagi gondjai miatt menekül a halálba. Az öngyilkosok temetésére a debreceni ügyészség megadta az engedélyt.

— Halló, eszperantisták! Május 9-én, hétfőn este 7 órai kezdettel általános összejövetelt tartunk a Homokkerti Olvasókörben. Műsorunkon magyarnyelvű számok is szerepelnek. Számos megjelenést kérünk. Hozzuk el nem eszperantista ismerőseinket is. Belépő-díj nincs. (A helyi csoport klubjában megtartani szokott hétfői összejövetel ezen a napon elmarad.) Kivétel nélkül minden eszperantista megjelenésére számítunk. Rendezőség.

— Fiatal kondás a vádlottak padján. A Szepes 33. számú tanyában szolgált mint kondás egy fiatalokú legény, aki súlyosan megsebesítette a gazdája egyik nagy disznóját és azután, félve a fenyítéstől, elszökött a tanyából és magával vitte a gazdájának, Magyar Gabornak ölmösbotját. A csendőrök hamarosan elfogták a legénykét, aki hétfőn délelőtt került a debreceni törvényszék elé. A bíróság büntetésnek mondta ki és elítélte 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

MŰZIK MŰSORA:

SZERDA, május 4.

Vigszínház 5, 7, 9 óra.	Piri mindent tud, legújabb magyar h. film. Dayka M., Kabos Gy. Rátkai Márton fősz.
Uránia 1/27, 9 óra.	A mosolygó hadnagy. (Varázskeringő.) Fősz.: Maurice Chevalier. Azonkívül: A Tabu, hangos filmköltemény.
Apolló 7 és 9 óra.	A hadak útja, szenzációs dráma. Olga Csehova fősz. és Cobham kapitány kalandos expedíciója.

— Házasság. Hirsch Samu és neje, Friedmann Pinkász és neje ezúton hívják meg Jolán és Zsigmond gyermekeiknek folyó hó 6-án délután 4 órakor Simonffy ucca 27. szám alatti lakásukon tartandó egybekelési ünnepélyükre rokonaikat, jóbarátait és ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dr. Hajnal Ernő ügyvéd irodáját Péterfia ucca 8. szám alá helyezte át.

— Orvosi hir. Dr. Lázár József fogorvos, a katonai fogászati ambulatórium vezetője rendelőjét Piac ucca 16., I. emelet (Alföldi Takarékpénztár épülete), második följárat (Bádogos ucca 2.) helyezte át.

— Baleset játék közben. Haischer György 12 éves, Ujret ucca 10. szám alatti lakos társaival játszadozott az udvaron és játék közben a fején egy ütéstől súlyosabb sérülést szenvedett. A mentők részrehozták a helyszínre. Kiszállították a klinikára.

— Ez „Erő” cserkészcsapat jubiláris ünnepélye elé nagy érdeklődéssel tekint Debrecen egész társadalmá. Vasárnapi számunkban közöltük az Erő cserkészcsapat rendkívül impozánsnak ígérkező jubiláris ünnepélyének műsorát, amely iránt Debrecen egész társadalmá nagy érdeklődéssel tekint. A cserkészcsapat is nagy agilitással fáradoznak az ünnepély sikere érdekében, hogy kitűnő és olcsó bufféról gondoskodjanak a közönség számára. A cserkészcsapat áldozócsütörtökön délelőtt veszik át a buffé részére a megajánlásokat. A megajánlott holmikát délelőtt 8-11-ig lehet beküldeni a tornaterembe. Az ünnepély a ref. gimnázium udvarán fog lefolyni. Jegyek még korlátolt számban kaphatók a csapat parancsnokságánál. Az ünnepélyt pontosan kezdik.

— Hamistanuzással vádolt leányok a törvényszék előtt. Kiss Anna és Szabó Erzsébet püspökladányi lakosok hamistanuzás vádjával terheltlen kerültek a debreceni törvényszék elé, mert a vád szerint egy gyermektartási perben valótlán tényeket állítottak. A tárgyaláson a vád igazolást nem nyert és ezért a leányokat felmentették.

A KIE „Anyák-napi” irodalmi matinéja

A debreceni „Anyák-napi” ünnepéseknek egyik kimagasló eseménye lesz a KIE által rendezendő irodalmi matiné, amely május 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az Uránia-mozgóban. — Ez a matiné tulnó a megszokott kereteken, amennyiben gazdag műsora keretében Harsanyi Zsolttal, az ismert kiváló íróval az élén Debrecen legkiválóbb előadói és művészei járulnak hozzá sikeréhez. Az előadás műsora:

1. Nyitány. Előadja a MÁV Egyetértés fuvészzenekara, vezényel Behabecz Miklós karnagy. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Szabó Gusztávné, az „Anyák-napja” védnöke. 3. a) Debussy: En bateau; b) Moszkovsky: Guitarre. Előadja Szendy Tihamér hegedűművész, zongorán kíséri Szabó Emil zenetanár. 4. Szavai: Kertész Dániel hírlapíró. 5.

Beethoven: Isten dicsősége. Előadja a Mácsai Dalkör, vezényel: Szabó Emil karnagy. 6. Felolvas: Harsányi Zsolt író. 7. a) Schubert: Pásztorleány; b) Rossini: Szevillai borbély (Rosina áriája); c) Meyerbeer: Hugonották (Apród ária). Előadja: Vajda Julia, zongorán kíséri Szabó Emil zenetanár. 8. Az „Anyák-napjára” írt költeményét

felolvassa Benke Tibor író. 9. Wagner J.: Gót hűség. Előadja az „Egyetértés” énekkara, vezényel: Szigeti Gyula karnagy. 10. Himnusz. Előadja a MAV Egyetértés fuvószenekara, vezényel: Behabecz Miklós karnagy. — Mindazoknak, akik e matiné műsorát végighallgatják, felejthetetlen emléke lesz az édesanyáknak szentelt délelőtt.

Debrecen város közgyűlése egyhanguan megszavazta a Bocskay FC segélyét

A törvényhatósági bizottság tagjai a legnagyobb elismeréssel szölk a Bocskay érdemeiről és nagy sportbeli és nemzeti értékeiről.

A keddi városi közgyűlés egyik legnagyobb érdeklődéssel várt tárgya volt a Bocskay FC segélyének kérdése. A Bocskay FC vezetősége ugyanis azzal a kéréssel fordult Debrecen város törvényhatóságához, hogy fenmaradását biztosítandó a klub részére 3000 pengő segélyt szavazzon meg. Ezzel egyidőben dr. Hegyemi Kiss Pál országgyűlési képviselő önálló indítványt is terjesztett elő, amelyben a kért segélynek megadását kívánta. Az előkészítő bizottságok a kérdés tárgyalásánál ama nehézségek előtt állottak, hogy fedezet nem állott rendelkezésre s így nem tudtak olyan javaslatot tenni, hogy a kérés teljesíthető legyen. Ez a helyzet azonban megváltozott a közgyűlés előtt, amelynek joga volt a fedezet kérdésében is nyilatkozni. Megállapítható, hogy Debrecen város közgyűlése s a törvényhatósági bizottsági tagok egyenként is a legmelegebb megértéssel fogadták a kérést s az elhangzott felszólalásokból megállapítható, hogy a közgyűlés teljes mértékben mérlegelte azt a nagy értéket, amelyet a Bocskay a magyar sport, a magyar nemzet, közlebről pedig Debrecen sport- és gazdasági életében jelent. Minden felszólaló a legnagyobb elismeréssel szölk a Bocskayról, amelynek munkássága a sport terén Debrecennek és a magyar-

ságnak dicsőséget s a városnak a csapat nagy vonzóereje révén gazdasági hasznot jelent. A Bocskay FC-nak, amely nagy anyagi nehézségekkel küzd, bizonyára igen jól esik a segély megszavazása, de nem kisebb súlyú és nem kisebb értékű az az erkölcsi elismerés sem, amely a megszavazásnál a felszólalók meleg, lelkes szavaiban nyert kifejezést.

A kérés, illetve az önálló indítvány ismertetése után szólásra jelentkezett Hegyemi Kiss Pál dr. Kijelentette, hogy ha csak luxusküldetés lenne a Bocskay segélyének megadása, egy szót sem szölk. De nem erről van szó. Ez a 3000 pengő segély, amelyet most a Bocskaynak adnak, a városnak bőven megtérül.

Hegyemi Kiss P.

Meg lehetett állapítani, hogy a filléres gyors utasának háromnegyed része a Bocskayért jött Debrecenbe, ami Debrecenck 100,000 pengőnél nagyobb forgalmat jelentett és ez a köz, az állam szempontjából is nagyjelentőségű, a kérést.

Leány: Gyuri, maga a mult tavasszal azt ígerte, hogy nemcsak menyaszszonya leszek, hanem el is vesz. Mikor szándékozik ígérteét beváltani?

Fiu: Ha majd behozzák a titkos választójogot, redukció helyett produkció lesz és a lélepitésből felépülök...

(Pesthy rajza.)

hiszen a bevételek legnagyobb része amugy is adóba megy. Rámutat arra a nagy erkölcsi haszonra, amit a Bocskay azzal produkál, hogy olcsó szórakozást nyújt igen népes rétegeknek, amelyek korcsma helyett a futballversenyre mennek el. Megállapítható, hogy a futballjáték a város lakossága egyharmad részének egyetlen szórakozása. A magyar sport fentartásának szolgálatában is jelentős szerepe van a Bocskaynak, mert hiszen nagy bevételeink legnagyobb része nem a klubé, mert azt be kell küldeni a központnak, amely abból támogatja a magyar amatőrsportot. Felhívja a figyelmet arra, hogy a Bocskayt, mint nagy érdemeket szerzett vidéki professzionista egyesületet azért is támogatni kell, hogy fenmaradjon és dicsőséges munkáját folytathassa, mert a fővárosi klubok épp most törekszenek arra, hogy a vidéki kluboktól megszabaduljanak és így a nagy meccsek lebonyolítása csak Budapesten történjék s az így előálló haszon is csak a fővárosé legyen. Rámutat annak illusztrálására, hogy milyen nagy nehézségekkel kell a Bocskaynak megküzdenie, arra, hogy a játékosok éhbérért játszanak és sokszor a díjaikat sem tudja a klub megfizetni, amely óriási rezsivel dolgozik és így példái csak pályabér címén 600 pengőt kell fizetnie. Ismételtén rámutat arra, hogy ez a segély jó befektetés, amely bőségesen megtérül a városnak. Annyira áll ez, hogy a várossal szemben súlyos károkozás lenne, ha a klubot anyagi támogatás hiányában meg kellene szüntetni. Fedezetről a polgármester fog gondoskodni.

Dr. Bégel József a város nehéz anyagi helyzetére tekintettel azt kívánja, hogy a klubon városi segély helyett inkább társadalmi uton segítsenek. Kéri az amatőr egyesületek támogatását.

Dr. Simon Imre nagyon szép beszédben fejtette a magyar és különösen a debreceni sport nemzeti jelentőségét s hivatkozott arra, hogy a Bocskay most is két szép győzelmet aratott, amikor megverte a két román bajnokcsapatot.

Dr. Gábor Jenő: Már ezért is megérdemlik a segélyt.

Dr. Simon Imre meggyőző erővel bizonyította, hogy sport- és gazdasági szempontból egyaránt támogatni kell a kérést.

Dr. Nagy István is a kérés teljesítése mellett foglalt állást, kiemelve a Bocskay érdemeit.

Dr. Rásó Sándor is ilyen értelemben nyilatkozott és kijelentette, hogy szívesen, lélekkel megszavazza a segélyt.

Dr. Hegyemi Kiss Pál válaszolt még dr. Bégel József felszólalására és rámutatott az abban foglalt tévedésekre. Rámutatott arra, hogy a társadalom a maga kötelességének már eleget tett a Bocskayval szemben a lehetőséghez képest. Egnéhány lelkes sportember pedig erejét szinte felülmúló nagylelkűséggel áldozott eddig azért, hogy a Bocskayt fentarthassák. Az amatőrök fenmaradása is csak úgy lehetséges, ha a Bocskay életképes, mert a profifutball jövedelme szolgál alapul az amatőr egyesületek támogatására.

Dr. Miszti Károly figyelmezteti a közgyűlést, hogy a fedezet kijelölése nélkül nem lehet megszavazni a segélyt.

Báró Vay László főispán maga is meleg és elismerő szavakkal szölk a Bocskay munkájáról és a nemzeti gondolat szolgálatában és sport terén való nagy jelentőségéről és ő is a segély megszavazása mellett nyilatkozott.

A közgyűlés a segélyt megszavazta azzal, hogy felkéri a polgármestert,

hogy a fedezet kérdésében a legközelebbi közgyűlés elé tegyen előterjesztést.

A Bocskay győzelmesen folytája romániai turáját

Bocskay—Ploesti FC 3:0.

A debreceni proficsapat szombaton este érkezett a román fővárosba és a farsztó, 24 óráig tartó utazás után vasárnap mérkőzésre állt ki az idei román bajnoksáppal, a Vénusszal, amelyet, mint ismeretes, 2:1 arányban legyőzött. Másnap, hétfőn, ugyancsak Bukarestben mérkőzött a tavalyi bajnoksáppal, az Unirea Tricolorral, amely felett 1:0 arányban diadalmaskodott. A turaprogram váratlanul bővült, mert a magyar fiúk játéka annyira megtetszett az éppen Bukarestben tartózkodó ploesti-i futballklub vezetőjének, hogy keddre Ploestibe invitálta a Bocskayt, amely a meghívást elfogadta és bár két nehéz küzdelmet vívott meg vasárnap és hétfőn, kedden újra diadalra vitte a kéksárga színeket és bravuros iskolajátékkal 3:0 arányban győzött a román csapat ellen.

Csütörtökön Brassóban a Brasovia lesz a Bocskay ellenfele, vasárnap ismét kemény csatában lesz része, mert Kolozsvárott Erdély jelenleg legerősebb csapatával, az Universitate-val csap majd össze.

SZERDA, május 4.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. Mária Terézia 1. honvégyalgezdred zenekarának hangversenye. — Karnagy Fricsay Richárd. — Közben hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — Közreműködik Rácz Tilda (ének) és Bisztriczky Tibor (hegedű). — Zongorán kísér Polgár Tibor. — Közben hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4: „A háztartásról.” Vizváry Mariska előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5: „Autónyszerzett menyasszony”. Irta Szilágyi Ödön. — 5.35: Gramofonhangverseny. — 6.10: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). — 6.40: ifj. Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. — 7.40: A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Karnagy Kleiber Erich, a Zeneművészeti Főiskola tiszteletbeli tanára. — Közreműködik Rösler Endre és a Budai Dalárda. — 9.20: Pontos időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények. Majd az Ostende Kávészalon, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál énekszámával. — Közben időjárásjelentés.

17.628/1931. szám.

ÁRVERÉS.

Elárverezek Debrecenben, Sámsoni ut 1. sz. és folytatólag Kovács ucca 3. sz. alatt 1932 május 4-én délután fél 5 órakor 1032 pengő 50 fillérrre becsült ingóságokat u. m. korcsmaberendezés, különböző italok, butorok stb.

Debrecen, 1932 április 16.

Rápolthy János
kir. bir. végrehajtó.

Nagy Itassa

meg szép nyári felvételeit

Szakál Géza

fotografizálásában

PIAC UCCA 34.

Hegedűs és Sándor ház,

ahol azt izlésesen, szépen elkészítik.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Legfrissebb konferanszainak színe-javát mondja el a mai szerdai előadóstén Nagy Endre a Csokonai színházban

Városszerte hatalmas érdeklődés előzi meg Nagy Endrének, az európai híri magyar konferansziének egyetlen előadóját, amely ma, szerdán lesz a Csokonai-színházban. Debrecen kulturális közönségének ez az impozáns érdeklődése teljesen indokolt, hiszen

Nagy Endre konferanszai magas irodalmi színvonal mellett tökéletes szórakozást, vidám, szívből jövő kacajorkánt jelentenek a közönség számára.

Aki Nagy Endrét akárcsak egyszer is hallotta már konferálni, annak felejtetetlen emléke marad ennek a világhíri magyar konferansziének produkciója. Nagy Endre, aki tulajdonképpen a modern magyar kabaré megteremtője, valóságos művészi tökélyre emelte ezt a műfajt és

külföldi szakértők mondják, hogy nemcsak Magyarországon, hanem a nyugateurópai művelt államokban sincs még egy olyan tökéletes, szípkázó szellemességű, páratlan humorérzékű, mélyenjáró filozófiájú konferanszié, mint ő.

Am Nagy Endre konferanszainál nemcsak az a nagyszerű, amit mond, hanem az is lebilincselő, ahogy mondanivalóját közvetíti.

Olyan közvetlen, könnyed előadói modora van, amely már az első pillanatban a legbensőbb lelki kapcsolatot teremti meg a közönséggel.

Ha Nagy Endre konferál, akkor szinte repülnek a percek és az órák, mert ma-

gával tudja ragadni a publikumot, minden szava feszült figyelmet kelt és a nézők arcán a konferansz-est első pillanatától az utolsóig ott ragyog a szellemi műveltség tiszta mosolya. Külön művészet az, ahogy Nagy Endre a témáit összeválogatja. Mindig az aktualitásokba kapcsolódik, a mai életünk legégetőbb problémáit ragadja meg és a szatira görbe tükrét tartja elének, hogy belenézve megláthassuk mindazt, ami hiba, ami torz bennünk.

A politikai, a művészeti, a társadalmi élet száz és száz kinövését boncolja szét előttünk szellemességének beretváles késével Nagy Endre, de ez a vivisekcio sohasem fájdalmas, sohasem bántó, mert Nagy Endre franciásan finom gunyának alján érezni lehet nagy, meleg szívveléneket.

A mai, szerdai debreceni előadóstén is legfrissebb konferanszainak színe-javát fogja elmondani és egészen bizonyos az, hogy akik meghallgatják, nemcsak hetek, hanem hónapok, sőt évek múltán is kedves derűvel fognak visszaemlékezni az ötletes humorának arra a kiapadhatatlan sugárzására, amely Nagy Endre konferanszaiból árad.

A Csokonai-színház vezetősége nagyon helyes álláspontot helyezkedett akkor, amidőn nem próbálkozott anyagilag kihasználni azt a különleges attrakciót, amelyet Nagy Endre előadóstéje jelent és bölcs önmérséklettel

nem emelte fel a rendes hely-árakat.

Nagy Endre törzsközönsége ugyanis mindig az ugynevezett művelt középosztály soraiból került ki és éppen ez a réteg az, amelyet talán a legjobban sújtanak a gazdasági viszonyok. A Csokonai-színház mai, rendkívül alacsony rendes helyárai mellett tehát bárki olcsón hozzájuthat ahhoz, hogy egy estét át élvezhesse Nagy Endre konferansziéi zsenijét.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍRJE

MA,
Szerdán este 8 órakor
a rendes esti helyárral!
NAGY ENDRE
író és konferenciér
EGYETLEN ELŐADÓESTJE!!

Halló! Figyelem!

JÖN!
JÖN!
JÖN!
JÖN!

Csütörtökön és pénteken
este 8 órakor

**A KIS ROTT ÉS A BUDAPESTI
KOMÉDIA-ORFEUM
SOLTI HERMIN,
FELHŐ RÓZSI**
vendégjátéka.

3 órás szakadatlan kacagás!
Szigoruan csak felnőtteknek!
**A nagy érdeklődésre tekintettel
siessen jegyét biztosítani!**

Délutáni előadások:

MA
szerdán délután 3 órakor
Ifjúsági előadás!
LENGYELVÉR
operett.

Csütörtökön délután 3 órakor:
A legolcsóbb zóna helyárral!
VILÁGREKORD
(vigjáték).

— LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőszület: Buza: máj. 12.64, 65, 70, 80, zúlat 12.80—82, jun. 12.90, 88, 90, 92, 13.00—02. Rozs: 14.64, 68, zárlat 14.68—70. Tengeri: május 16.03, zárlat 16.05—10, júl. 15.40, zárlat 15.55—60.

Készárúszület: Buza: tiszai 77 kg 12.70—13.20, 78 kg. 12.85—13.30, 79 kg. 13.00—13.50, 80 kg. 13.10—13.60, felsőtiszai 77 kg. 12.60—12.75, 78 kg. 12.75—12.90, 79 kg. 12.90—13.05, 80 kg. 13.00—13.20, jász. 77 kg. 12.60—12.75, 78 kg. 12.75—12.90, 79 kg. 12.90—13.05, 80 kg. 13.00—13.20.

Tiszavidéki különleges (80 kg.) buza 14.10—14.50 P.

Rozs: pestv. 14.10—14.20, egyéb rozs 14.20—14.30, ti. tengeri 16.60—16.80, korpa 12.80—13.20, 8-as liszt 16.50.

TERMÉNYTÖZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, május 3. Buza: 53.50—375, 55.50—375, 57.875—75, 61.25—125, tengeri: 28, 31.375, 33.875, 34, zab: 22.375, 21.875, 22.25, 24.25, rozs: 35, 38, 40, 42.375.

Liverpool: 5/1 3/4, 5/4 1/4, 5/7.

A DEBRECENI ALLATVASAR.

A keddi debreceni lóvásáron a felhajtás közepes volt. A jóminőségű ló ára 300—400 pengő volt, a közepese 140, a silányé 50 pengőnél kezdődött.

A szarvasmarhavásáron is közepes volt a felhajtás. Árak a következők voltak: Szopós borjú 32—46 fillér, a vágómarha 28—42 fillér, a jármos ökör 48 fillér volt kilogrammonként élő-súlyban. Jármos ökör páronként 300—520, fejős tchén darabonként 140—360 pengő.

A prairie leánya.

REGÉNY.

Irta: H. O. READ. (14)
VÉCSEY LEÓ fordítása.

Jack másnap elment Halmanékhoz. A fiatalember nem bírta elfelejteni azokat, amiket Honeykut Gracéről mondott neki. Grace a ház közelében az erdőben volt s Jack még meg se látta, mikor már hallotta, hogy dalolgat. Egy nagy fátörzsön ült. Egyik cipője mellette volt a földön s harisnyás lábait fűrdette a meleg napfényben. Mikor Jacket meglátta, összecsapta a kezét, felhuzta a cipőjét s felugrott.

— Nos, Hildenroy, most már fel vagyok öltözve, most már láthat — kacagott.

— Hogy van a papája?

— Nagyon rosszul. A szép idők elmúltával fájdalmat megújultak. Tegnap segíteni akart nekem a mosásban, de abba kellett hagynia. Pedig folyton beszéltem neki, hogy ne nyúljon a vízbe; de olyan makacs volt, mint egy gyermek. A férfiak sohasem tudják, hogy mit kell tenni. És ön azért jött, hogy engem lát-hasson?

— Igen.

— Nem, ön nem olyan ember.

— Hát akkor miért jöttem volna?

— Csak éppen azért, hogy eljőjjön.

— Ezután már nem jöhetnek olyan gyakran, mint eddig, mert holnap már kezdjük a szántást.

— Mindig örülök, ha önt látom; de most már csakugyan ideje, hogy hozzáállásanak a szántáshoz, ha dolgozni akarnak.

— Grace, ismer egy embert, akit Honeykutnak hívnak?

A leány megjéjt.

— Miért beszél róla? — kérdezte halkan.

— Csak tudni szeretném, hogy ismeri-e vagy nem?

— Csak azt akarja tudni? Nem, ezt nem hihetem — szól s komolyan ránézett Jackre. Hallott valamit s tudni akarom, hogy mit mondtak önnek s mit válaszolt ön arra.

— Nos, tegnap Honeykuttal beszéltem Beutley ezredesnél. Hazafelé egy darabig együtt mentünk s Honeykut önről beszélt. Valószínűleg sokat ivott, mert különben másként beszélt volna.

— És mit mondott? — kérdezte Grace.

— Nos, azt mondta, hogy ha maga már elég idős volna, akkor...

— Akkor mi összeházasodnánk, ugy-e? — kérdezte Grace.

— Igen, de ez nem igaz, ugy-e?

— Félek, hogy igaz.

— Mit... képes volna hozzá-menni ahhoz a nyomorulthoz?

— Kérem, ne beszéljünk többé róla. Grace igyekezett vidám arcot mutatni, de nem sikerült neki.

— Jöjjön ide, kisleány és mondjon el mindent.

— Nincs sok mondani valóm, Mr. Landsay. Ha jól emlékezem, legelőször Dadtól hallottam, hogy

Honeykuthoz kell mennem.

— Pedig a maga papája sem szeretheti azt az embert.

— Én magam sem tudom felfogni, hogy hogy szeretheti. Én gyűlölöm! Gyakran megtörtént, hogy mikor nem volt hus a háznál, Dad Honeykutnak az utolsó centünket is odaadta.

— S annyira szót fogad az atyjának, hogy az ő kedvéért kész még arra is, hogy nőül megy Honeykuthoz?

— Remélem, Jack, hogy ha hozzá-megyek Honeykuthoz, akkor én hamarabb meghalok.

— Maga még nagyon fiatal és sok minden történhetik addig, amíg abba a korba jut, hogy férjhez mehet.

— Igen... egyedül csak az vigasztal engem. A minap azt álmodtam, hogy szabad vagyok s hogy Honeykut beleesett és megfúlt a folyóba. Oly tisztán láttam, mintha csakugyan a szemem előtt történt volna, sőt még vártam is, hogy ön majd elmondja hogy zuhant le Honeykut a folyóba. Szinte szerettem volna, hogy úgy történt volna.

— Most már én is szeretném, ha én őt... ha ő csakugyan belefúlt volna a vízbe. Grace, maga nagyon szép lány — kérem, ne fordítsa félre az arcát. Maga a legszebb leány, akit csak valaha láttam s a lelke éppen olyan szép, mint az arca. És én elhatároztam, hogy sohasem lesz annak a vadállatnak a felesége.

— De Dad azt mondja...

— Az nekem mellékes, hogy mit mond; azért mégsem fog Honeykuthoz menni.

— Dehát mit csináljak, ha Dad azt mondja, hogy hozzá kell menni?

— Megigérem, Grace, hogy a legvégső esetben még arra is kész vagyok, hogy megölöm Honeykutot. Szívesen feláldozom egy kutyának az életét, hogy megmenthessem vele egy angyalnak az életét s szívesen irtom a gyomot, hogy a virágot megtarthassam. És ne nézzen rám ilyen különös tekintettel. Tudom, hogy ezt a gondolatot borzasztónak tartja, de nekem tetszik ez a terv. Nem akarom, hogy előnyben legyek fölötte, ha majd összemérkőzünk, sőt még én fogok neki előnyt engedni.

— De megölheti magát, Jack!

— Nem, nem teheti, mert az én ügyem igazságos ügy. Grace, nem mehet nőül ahhoz az emberhez, mert Honeykut nyomorult ember.

— Ezt én is tudom, de Dad mégis azt mondja, hogy hozzá kell mennem. Honeykut pár nappal ezelőtt itt volt s mikor bucsut vett, így szólt hozzám Dad:

„Ugy-e, Grace te szeretsz engem?”
„Igen” — válaszoltam — hiszen tudod, hogy szeretlek.”

— Akkor megteszed, ugy-e, amit kívánok tőled, — hogy megmenthesd engem?” Erre azt mondtam, hogy „Igen.”

— Mitől kell őt megmenteni? — kérdezte Jacky.

(Folyt. köv.)

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAR DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49 SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Pénz

Privátok

pénzt elfogadjuk és első helyre bekebelezve prima ingatlanra kihelyezzük. — Mindenkinél készséggel állunk rendelkezésére. Hitelesítőket, Szentanna u. 10. 2215

600 pengőt

keresek új évig sürgősen. Kamat fejében 50 mázsa fát adok. Pénz biztosítva. Cim a kiadóban. 931

Útast keresek.

Hosszu

bizonyítvánnyal rendelkező minden szakácsnő bejáróságot keres. Cim a kiadóban. 930

Betöltendő állás

Gyermekotthon

házas pár házmesternek felvétetik. Hatvan u. 35. 916

Irodai

teendőknél jártas kisasszony felvétetik kis igényekkel. — Írásbeli ajánlatokat „Kereskedelmi Iroda” jellegű alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 928

Perfekt

uri- és női fodrászsegéd Vámospercsen Takács Ferencnél felvétetik. 929

Jómegjelenésű

kiszolgálóként felvesz Szakál fotó szaküzlet, Piac u. 34. szám. Hegedűs és Sándor ház. 933

Kiszolgáló

férfi vagy nő vendéglőbe 300 pengő kaucióval azonnali belépésre felvétetik. — Ajánlatokat „Fixfizetés” jellegűre a kiadóba kérjük. 2484

Üzletvezető,

lehet nő is, egyszázötven pengő garantált havi jövedelemmel, egyezer pengő betétkönyv, vagy készpénz, esetleg kézzizálog óvadékkal korlátlan italmérésbe azonnal felvétetik. Ajánlatokat „Éves szerződés” jellegűre a kiadóba kérek. 2485

Vétel

Betegtoló

kocsit megvételre, esetleg nasználtra kölcsön keresek. Cim a kiadóban. 2465

Veszek

egy használt fagyaltkihordó kocsit és egy 3-4 literes fagyaltgépet. Farkas Béla kereskedő, Vargakert. 936

Fagyaltgépet,

használtat, körülbelül 4 literest, esetleg tartállyal, veszek. Cim a kiadóban. 927

Óriási árat

fizetek aranyért, zálogcédu-láért. Feldheim ékszerész, Piac 75. 486

Eladás

Virágkosarak,

virágcserepek — nagyobb mennyiségben eladók cserébe virágért, zsirosbödön, sütőteknő, cseléd vaságy, gyurótáblák, villanylámpa, képek, stélzsi, utazókosarak, petroleumos kanna. Cim a kiadóban. 615

Butorok,

konyhaberendezések kizárólag jó minőségben Csapó u. 67., Bálint Józsefnél. 1990

Eladó

egy szép tavaszi női kosztüm és egy férfi tavaszi kabát. Piac u. 34. sz., könyvkereskedésben. 213

Eredeti

festmények és nagyon szép reprodukciók olcsó áron megbízásból eladók. Könyvkereskedésben, Piac 34. 166

Eladó

villanyluster, összecusukható cselédágy, egy politurozott ágy és gyermek vaságy. — Megtekinthető 10 és 12 óra között. Varga ucca 10. szám, 3. ajtó. 2359

Női kalapok,

legdivatosabb, már 3.50-től Schimmernénál, Piac u. 2. 450

Zongora,

jó állapotban eladó. Cim a kiadóban. 743

Egy

barokk stílusú diófa ebédlőkredenc eladó. Arany János u. 8., 12-3. 855

Fajtisza

Rhode Izlandi Red kakas és tojó eladó. Apaffy u. 20. Ugyanott törpe japán fajtisza tojás eladó. 1932A

Palack,

tiszta literes és feles eladó. Cim a kiadóban. 762

Eladó

zománcozott fürdőkád. — Hadházi u. 18. 910

Villanycsillár,

régi papir, zsirosbödönök, ócskavas és egyéb ingóságok elköltözés miatt eladók. Piac 70., az udvarban. 885

Üzletberendezés,

bármely célra alkalmas, eladó. Piac ucca 7., cukorkásnál. 926

Priccsnyereg

teljes felszereléssel jókarban eladó. Hatvan ucca 4., balra. 2473

Nagyon szép

árvácska, nefejeits, Szolvia, Lobelia és egyéb virágpalánták eladók. Károly F. József ut 26/a. 2460

Különféle

használt butorok, ágyak, szekrény, varrógép, sóberlány olcsón eladók. Bethlen u. 40., keresztépület. 932

Tizenkétszemélyes

ezüst evőeszköz tokban eladó. Cim a kiadóban. 2487

Leghorn-tojás

ültetésre, fajtisza, eladó. Apaffy ucca 20. 2474

Leghorn-kakas

és tojó, fajtisza, eladó. — Apaffy ucca 20. 2486

Tégla,

többszáz ezer, új, nagyméretű, I. osztályú, jutányosan eladó, a téglagyártelepen átadva. Felvilágosítás egyetem központi épület, üzemi irodánál. Telefon 24-00. 2482

Váletek

Irodahelyiségek

központi fűtéssel igen olcsón Piac uccán kiadók. — Telefon 15-12. 370

Raktár-

vagy műhelyhelyiségek igen olcsón Piac uccán bérbeadók. Telefon 15-12. 370

Kossuth

uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1605

Üzlethelyiség

a Bika-bérházban, Vigszínház-mozgó bejárata mellett, irodának, műhelynek is alkalmas udvari helyiséggel együtt kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél. 2474

Trafiknak

különösen alkalmas üzlethelyiség esetleg borbély vagy mézárósnak kiadó. — Petőfi-tér 3. 934

Jómenetű

fűszerüzlet és hálóbutor eladó. Érdeklődni Blumnál, Széchenyi 23. 2490

Forgalmas

helyen üzlethelyiség azonnal kiadó. Csapó 24. Barna. 2488

Kiadólakás

Különbejáratu

előszobás butorozott szoba azonnal kiadó. Rákóczi ucca 35. 878

Uccai

1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló világos pincelakás azonnal kiadó. Varga ucca 7. 2458

Kiadó

4 szobás lakás Simonyi ut 5. szám. 2458

Józsán,

a Rózsással szembe 3 szobás lakás, padlózott konyha és kamarával, mellékhelyiségek, gyümölcsfás kerttel kiadó. 30 pengőért azonnali beköltözésre is. Értekezni lehet: Veselényi ucca 107., a háztulajdonosnál. 2457

Szép

kerti lakás, kétszobás és egyszobás, kiadó. Szoboszlai ut 10. 2459

2200 pengőért

központi fűtéssel együtt I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal. Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben. 482A

Két

csinosan butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használatlaltal 15-től kiadó. Arany János u. 54., II. 5. 925

Háromszobás,

fürdőszobás lakás kiadó. — Szentanna u. 50. 2478

Butorozott

szoba 15 pengőért azonnal kiadó. — Ötmalom ucca 1. Értekezni a fűszerüzletben. 2481

Egy

szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. József kir. herceg u. 63. 935

Udvari

két szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Darabos ucca 29. 2476

KIADÓ

négy szobás kertés lakás olcsón, Simonyi ut 2. Értekezni lehet Szent Anna 31. Dienesné. 2489

Két

szoba mellékhelyiségekkel augusztus 1-re, ugyanott 1 szobás lakás azonnal kiadó. Csokonai u. 44. 2483

Ingatlan

Eladó

Balmazújvároson, központi-ban, jókarban lévő lakóház, elköltözés miatt P 2000-ért. Kedvező fizetési feltételekkel. Erdős Miklós Miskolc, Széchenyi ucca 15-17. sz. 905

200 pengő

havi jövedelmű fatelepes szegletház eladó. 5000-ért átvehető. — Ispotály 19., trafik. 924

Bellegelön

14 hold föld kiadó. Értekezni: Magoss György tér 29. 2479

Különféle

Nyarádjunk

ittthon! Legszebb, legolcsóbb nyaralás Simonyi uti villában, szobák teljes ellátással, nagy parkban. — Telefon 30-42. 918

Gyorsírástanítás,

gépírástanítás N a m é n y i gyorsíróiskolában, Piac 26/b Passage. Olcsó tandíj. 466

Gyorsírást

tanít eredményesen, jutányos áron okleveles gyorsíró. Piac ucca 63., az udvarban. 801

Inkasszalunk,

informálunk bárkinek rendelkezésére. Népszövetségi Hitelesítőket, Szentanna ucca 10. 2216

Költözködést

teherautón az ország bármely részébe, de helyben is, gyorsan, biztosan és olcsón eszközölünk. — Debreceni Autóforgalmi r. t., Hatvan ucca 53. Telefon 15-12. 370

Szemklinikai

és szemorvosi receptekre 25 százalékos engedményt ad Löbl látzerész, Piac u. 63. 67

Tessék meggyőződni,

hogy Kun József elismert uriszabó műhelyében legolcsóbb fazonárak vannak érvényben. Piac ucca 44. Tanulót felveszek, udvarban. 1584

Bérbeadó zongora.

Egy Stingel-féle egészen új zongora bérbeadó. Értekezni Schmidt Sámuelnél, Frohner szálloda. 903

Gallértisztítás

hőfehérre, magassfényű 7 fillértől Libádnál, Péterfia u. 4. 2446

HUSFUSTÖLEST

olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt. 1231A

Monogramozás,

himzés legszebben, legolcsóbban készül Szentanna ucca 58. 2477

Sámsoni ut 10. szám

alól egy hat hónapos szőke süldő eltévedt május hó 2-án délután. Szives megtaláló értesítse Bodnár Imrét, tűzoltóaktanya. — Illő jutalomra részesül. 2480

Keményfaforgács,

száraz, főzésre, fűtésre alkalmas, állandóan kapható; zsákonként 30 fillért. — Parkettgyár, Kórház u. 9. 2475

Kotlót

keresek. Apaffy ucca 20. 2490